

ΑΠΟΛΥΤΩΣΙΣ

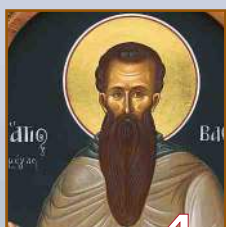

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

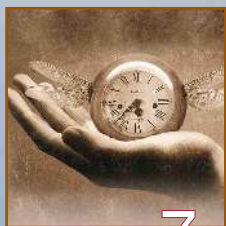
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε'
ΕΤΟΣ ΕΞ'
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2012
Αρ. Φύλ. 793

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

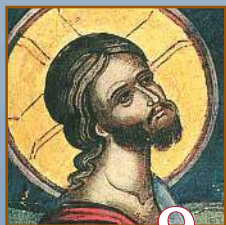
τεύχος 793, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2012

4

7

9

Περιεχόμενα

Ἡ εὐχή μας	3
Ἀντιστασιακοί.....	4
Δίσεκτες δεισιδαιμονίες ἐν ἔτει 2012;.....	7
Ἑλπίδα.....	9
«Βασανίζομαι...»	10
Χριστόφορος Παπουλάκος ὁ μάρτυρας τοῦ γραικυλισμοῦ (Α΄).....	12
Φάρμακα γιὰ τὰ παθήματά μας	15
Συζητώντας τὰ γεγονότα	16
«Ψωροκώσταινα» ἡ Πανωραία	18
Θόρυβος	20
Οἱ τρεῖς Ἱεράρχες καὶ ἡ νεοελληνικὴ παρακμή.....	22
Πρωτεύουσα τῆς οἰκουμένης.....	25
Μία ἐκδήλωση γιὰ... μᾶς!	27
Τὸ καλύτερο φλουρί (διήγημα).....	28
Ἑκδηλώσεις τῆς Ἀδελφότητος.....	30

18

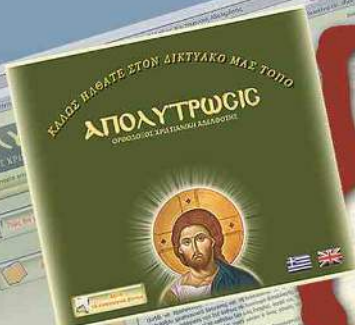

25

30

Γιὰ τὴν Ἀδελφότητά μας καὶ τίς δραστηριότητές
της καθὼς καὶ γιὰ ἐνδιαφέροντα θέματα, πνευ-
ματικά, ἀντιστασιακά, ἐκπαιδευτικά, μπορεῖτε νὰ
ἐνημερωθεῖτε ἀπὸ τὴν ἰστοσελίδα μας
www.apolytrosis.gr

μήνα: ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Ἡ εὐχή μας

Καλή χρονιά, αγαπητοί μας φίλοι!

Σκοπιμα ἀποφεύγω τὴν ἀνοῦσια
καὶ οὐτοπικὴ εὐχὴ «χρόνια πολ-
λά», πού κατὰ κόρον ἀκούσθηκε κατὰ τίς
γιορτινὲς ἡμέρες τοῦ ἁγίου Δωδεκα-
μέρου ἀντικαθιστώντας μάλιστα τὸ «καλὰ
Χριστοῦγεννα» καὶ «εὐλογημένο τὸ νέο
ἔτος». Καὶ τὸ λυπηρὸ εἶναι ὅτι ἔτσι εὐ-
χονται ὄχι μόνον οἱ ἐκτός τῆς Ἐκκλη-
σίας, ὅσοι ζοῦν ἀπομακρυσμένοι καὶ
ἀποξενωμένοι ἀπὸ τὸν Θεό -δικαιώμα-
τους εἶναι νὰ ἐνεργοῦν ὅπως θέλουν- ἀλ-
λὰ καὶ πολλοὶ χριστιανοί, ἐπηρεασμένοι
ἀπὸ τὸ κοσμικὸ φρόνημα καὶ τὴν ἀντι-
χριστιανικὴ νοοτροπία.

Σκεφθήκαμε, ἀλήθεια, τί ἐννοοῦ-
με μέ τό «χρόνια πολλά»; Αὐτή ἡ
χιλιοεπωμένη εὐχή ἐκφράζει μία ἀλή-
θεια γενική καί πανανθρώπιν· τόν πό-
θο μας γιά τό αἰώνιο. Τό ἔχω ξαναπεῖ ἄν
μπορούσαμε νά ἀποκρυπτογραφήσουμε
τῆς καρδιάς μας τόν κύπο, αὐτό τό τίκ-
τάκ θά μᾶς ἔλεγε· «Θέλω ζωή, θέλω Θε-
ό!» Δέν μπορεῖ νά πραγματοποιεῖ ὁ πόθος
γιά τό αἰώνιο χωρίς ἐκεῖνον πού τόν φύ-
τεψε στήν καρδιά μας, χωρίς τόν ἐναν-
θρωπήσαντα Θεό, τόν Κύριο ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστό. Γι' αὐτό χαρακτήρισα οὐτοπική
καί ἀνούσια τήν πολυσυνηθισμένη εὐχή.

Θυμᾶστε ἐκεῖνον τὸν νεαρό καὶ πλούσιο ἄρχοντα, πού ἀναφέρουν τὰ Εὐαγγέλια, τὸν «πλούσιο νεανίσκο»; Δὲν εἶχε νιώσει πληρότητα καὶ ἱκανοποίηση οὔτε στή νεότητα οὔτε στὰ πλούτη οὔτε σὸ ἀξίωμα πού ἀπολάμβανε. Ἡ ψυχὴ του ἀναζητοῦσε τὸ «κάτι ἄλ-

λο». Κι αυτή η
 αναζήτηση εἶ-

κε ὁδηγήσει τὰ βήματά του κοντά σὸν
 Ἰησοῦ Χριστό· ἦρθε νὰ τὸν ρωτήσῃ πῶς
 θὰ κερδίσῃ τὴν αἰώνια ζωή. Ναί, ὁ Αἰ-
 ώνιος Χριστός, πού εἶναι ἡ Ζωή, χαρίζει
 τὴν αἰώνια ζωή· κάνει τὰ χρόνια μας ὅχι
 ἀπλῶς πολλά, ἀλλὰ αἰώνια, ἀτέλειωτα
 καὶ εὐλογημένα. Γι' αὐτὸ οἱ παλιοί, πού
 εἶχαν πεῖρα τῆς ζωῆς καὶ φωτισμό καὶ πί-
 στη, εὐχόνταν «καλὰ στερνά», μεταφέ-
 ροντας τὴν εὐχή τῆς Ἐκκλησίας μας
 «Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν», καί
 «καλὸν παράδεισο», πού θὰ πεῖ ζωὴ μέ-
 τὸν Χριστό.

‘Ως ἀγγελιοφόρος τοῦ Χριστοῦ,
πού χρόνια τώρα σοῦ μεταφέ-
ρω μηνύματα ἀπό τόν λόγο τοῦ Θεοῦ, θά
ἤθελα νά ἀπευθυνθῶ σέ σένα, φίλε ἀνα-
γνώστη, καί ἀδελφικά νά σέ ρωτήσω· Θά
ἦσουν σι’ ἀλήθεια εὐχαριστημένος ἄν
ζοῦσες ἑκατό ἢ καί περισσότερα χρόνια
σ’ αὐτή τήν ζωή, χωρίς καμία προοπτική
τοῦ αἰωνίου; Θά προτιμοῦσες τήν φθαρ-
τότητα ἀπό τήν ἀθανασία, τήν προσω-
ρινότητα ἀπό τήν αἰωνιότητα, τόν κόσμο
ἀπό τήν Ἐκκλησία, τό μηδέν ἀπό τόν
Θεό; Βέβαιος γιά τήν ἀπάντησή σου,
μπορῶ νά σοῦ εὐχηθῶ εὐλογημένο τό
νέο ἔτος, πού μᾶς χαρίζει ἡ ἀγάπη καί τό
ἔλεος τοῦ ἁγίου Θεοῦ καί πατέρα μας. Ἡ
δική του χάρη καί ἡ δική σου προσήλω-
ση στό ἅγιο θέλημα του νά σηματοδο-
τοῦν τήν πορεία σου μέσα στόν χρόνο μέ
στόχο τήν αἰώνια βασιλεία Του. Ἀμήν!

Ἀγγελιοφόρος

Ἀντιστασιακοί

Καιρός
νά ἀντισταθοῦμε,
ἀρχίζοντας
ἀπὸ τὴν ἀντίσταση
στό κακό
πού φωλιάζει
μέσα μας.

Γνώση εὐρύτατη καὶ βαθύτατη, ἀγάπη ἐπινοητική καὶ δραστήρια, μαχητικότητα γενναιόφρονη καὶ ἀνυποχώρητη, πίστη ἀτσάλινη, βιοτὴ ἁγία· αὐτὰ ἐνισχυμένα ἀπὸ τὴν χάρη τοῦ Θεοῦ ἀνέδειξαν ἅγιο τὸν πολυτάλαντο ἐπίσκοπο Καισαρείας Βασίλειο. Ἡ ἱστορία τὸν ἀναγνώρισε ὡς Μέγα καὶ ἡ Ἐκκλησία τὸν τιμᾷ τὴν πρώτη Ἰανουαρίου ὡς ἅγιο πατέρα της.

Εἰδικοί ἐπιστήμονες διαφόρων εἰδικότητων θαυμάζουν τὴν πολυμαθειά του, ὑποκλίνονται στὴν σοφία του, ἀναγνωρίζουν τὴν προσφορά του, μάλιστα τὴν κοινωνικὴ μνημειώδης παραμένει στὴν ἱστορία ἡ «Βασιλειάδα». Τὸν ἐγκωμιάζουν ὡς ὑψιπέτη θεολόγο, δόκιμο ρήτορα, ἄριστο ἰατρό, ζωντανό διδάσκαλο, μεγάλο παιδαγωγό, ρηξικέλευθο κοινωνιστὴ, ἄσπιλο καὶ δραστήριο ἐργάτη τοῦ Εὐαγγελίου. Ἀλλὰ δέν ὑστέρησε ὁ ἅγιος Βασίλειος καὶ στὸν ἥρωικό ἀγώνα ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως.

Δέν μαρτύρησε ὁ Μέγας Βασίλειος, εἶχε ὅμως μαρτυρικὴ ἀντίσταση. Στάθηκε κυματοθραύστης στὴν ὁρμὴ τῆς αἵρέσεως τοῦ ἀρειανισμοῦ κι ἀναμετρήθηκε γενναίόψυχα μέ τὴν κρατικὴ ἐξουσία. Μπροστά του ταπεινώθηκε ὁ ἑπαρχος Μόδεστος καὶ αὐτός ὁ αὐτοκράτορας Οὐάλης. Ἀθάνατα τὰ λόγια του· «πῦρ καὶ ξίφος καὶ θῆρες καὶ οἱ τὰς σάρκας τέμνοντες ὄνυχες τρυφὴ μᾶλλον ἡμῖν εἰσιν ἢ κατάπληξις... Ἀκουέτω ταῦτα καὶ βασιλεὺς» (Γρηγορίου Θεολόγου, *Εἰς τὸν μέγα Βασίλειον ἐπιτάφιος* 50· PG 36,561A). Δηλαδή «ἡ φωτιά καὶ τὸ ξίφος καὶ τὰ θηρία καὶ οἱ σιδηρένιοι ὄνυχες πού ξεσχίζουν τίς σάρκες, εἶναι γιὰ μᾶς μᾶλλον εὐχαρίστηση παρά ἐκ-

φοβισμός καί κατάπληξη... Ἄς τὰ ἀκούσει αὐτά κι ὁ βασιλιάς». Ζωντανεύουν τὰ λόγια αὐτά τὸν πόθο τοῦ Θεοφόρου ἀγίου Ἰγνατίου· «πῦρ καί σταυρός, θηρίων τε συστάσεις, σκορπισμοί ὁστέων, συγκοπαί μελῶν, ἄλεσμοί ὅλου τοῦ σώματος, καὶ κολάσεις τοῦ διαβόλου ἐπ' ἐμέ ἐρχέσθωσαν, μόνον ἵνα Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπιτύχω» (Ρωμαίοις 5,3· βλ. *Οἱ ἀποστολικοὶ πατέρες*, ἐκδ. «ΑΣΤΗΡ», σ.196). Αὐτό τό ἀγωνιστικό καί ἀντιστασιακό πνεῦμα εἶναι στοιχεῖο ταυτότητος τῆς Ἐκκλησίας, ὡς μυστικοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ καί τοῦ κάθε πιστοῦ.

Ἄν στήν φυσική ζωή ἡ ἀντίσταση φανερώνει τὴν ζωντάνια τοῦ ὁργανισμοῦ -«τὰ ψόφια ψάρια παρασύρονται ἀπὸ τό ρεῦμα, τὰ ζωντανὰ πᾶνε κόντρα», παρατηρεῖ ἡ σοφία τοῦ λαοῦ- εἶναι ἐξίσου κύριο χαρακτηριστικό τῆς πνευματικῆς ζωῆς ἡ ἀντίσταση πρὸς κάθε τι πού δέν προέρχεται ἀπὸ τὸν Θεό ἀλλὰ ἀπὸ τὸν χῶρο τοῦ πονηροῦ. «Ἀντίστητε τῷ διαβόλῳ καί φεύγεται ἀφ' ὑμῶν, ἐγγίσσατε τῷ Θεῷ καί ἐγγίει ὑμῖν», προτρέπει ὁ ἅγιος Ἰάκωβος ὁ ἀδελφόθεος (4,7-8· πρβλ. καί Α΄ Πε 5,8-9). Αὕτῃ εἶναι ἡ στάση ζωῆς τῶν ἀγίων καί τῶν μαρτύρων. Αὕτῃ εἶναι ἡ στάση ζωῆς τοῦ χριστιανοῦ. Χωρὶς τό ἀντιστασιακό φρόνημα τίθεται σέ ἀμφισβήτηση ἡ ἴδια ἡ χριστιανικὴ μας ὑπόσταση.

Ἀντιστασιακοὺς πολλοὺς ἔχει νὰ δείξει ἡ Ἐκκλησία, ἀπὸ τοὺς πρῶτους μάρτυρες τῶν διωγμῶν (ἄνδρες, γυναῖκες καί παιδιὰ) καί τοὺς

ὁμολογητές, μέχρι τὸν Ἰωάννη τὸν ἀνυποχώρητο καί τοὺς τόσους ἄλλους νεομάρτυρες τῆς Τουρκοκρατίας, καί μεταγενέστερα τοὺς διωκόμενους χριστιανούς τῆς Ρωσίας, Ἀλβανίας κτλ. Καί συνεχίζεται ἡ χορεία τῶν ἀντιστασιακῶν μέ τοὺς συνειδητούς χριστιανούς τοῦ σήμερα. Μὲ ἐκείνους πού πᾶνε κόντρα σὲς ἁμαρτωλές ἀπαιτήσεις τῆς ἐποχῆς. Ὑποταγμένοι ἐλεύθερα καί ὁλόψυχα στό θέλημα τοῦ Θεοῦ ἀρνοῦνται νὰ ὑποταχθοῦν σέ κάθε ἀντίθετη καί ἁμαρτωλὴ ἐπιταγή ἀπὸ ὅπου κι ἂν προέρχεται αὕτη: ἀπὸ τὴν προκλητικὴ μόδα ἢ τὴν ὑλοκρατούμενη φιλοσοφία, ἀπὸ τὴν ἀντίθετη ἰδεολογία ἢ τὴν διεφθαρμένη ψευτοκουλουρά ἢ ἀπὸ τίς θολές πηγές πού κρύβει μέσα του ὁ πεσμένος ἄνθρωπος. Αὐτό τό τελευταῖο εἶναι καί τό πιό οὐσιαστικό. Δέν μπορεῖ νὰ ἀντισταθεῖ κανεὶς στοὺς ἐξωθεν ἐχθρούς, ἂν δέν ἔχει κατατροπώσει αὐτοὺς πού κλείνει στήν ἴδια τὴν ὑπαρξή του. Αὕτῃ εἶναι ἡ πιό ζηλευτὴ δύναμη, διότι, ὅπως γράφει ὁ ἅγιος Χρυσόστομος, «ἐκεῖνος πού δέν ἔχει ἐμφυτὴ μέσα του τὴν ἀνδρεία νὰ ἀγωνίζεται ἐναντίον τῶν ἀσωμάτων κακῶν (τῶν παθῶν του καί τῶν μεθοδεῶν τοῦ πονηροῦ), καί ἂν ὀρη ξεριζώνει μέ τὴν σωματικὴ του δύναμη, ἐγὼ θά ἔλεγα ὅτι δέν εἶναι ἰσχυρότερος ἀπὸ ἓνα κοριτσάκι ἢ μία δυστυχισμένη γριά».

Στοὺς χαλεποὺς καιροὺς μας, στήν γεμάτη φόβους καί φοβίες κοινωνία μας ἐντονώτερο ἀπὸ κάθε ἄλλῃ φορά προβάλλει τό χρέος μας

ὡς χριστιανῶν, τό χρέος τῆς ἀντίστασης στό κακό. Νά γίνουμε ἀντιστασιακοί! Εἶναι ἡ πρώτη καί ἀπαραίτητη σωστή κίνηση γιά τήν ἀνάκαμψη ἀπό τήν πνευματική κρίση, τῆς ὁποίας τήν ἔκταση καί τήν ἔνταση ὁδυνηρά καταδεικνύει ἡ μαινόμενη οἰκονομική κρίση. Σήμερα πού ἡ ἀνοχή καί ἡ παθητικότητά μας ὑπέθαλψαν καί ἔθρεψαν μία ἀντίθεση, ἀντίχριστη καί ἀνθελληνική ἐξουσία, ἐπιβάλλεται ὅσο ποτέ τό ἀντιστασιακό φρόνημα, ἂν δέν θέλουμε νά μᾶς ἀναθεματίζουν οἱ ἐπερχόμενες γενιές. Νά πάψουμε, ἐπιτέλους, νά ἀλλοιθωρίζουμε πρός ὅ,τι προσβάλλει τήν ἑλληνορθόδοξη παράδοσή μας καί νά ἀνεχόμαστε κάθε εἶδους ἱστορική λοβοτομή. Ὅσοι πονοῦμε γιά τήν συντελούμενη ἀποκαθήλωση κάθε ἱεροῦ καί ὁσίου πού οἱ αἰῶνες σεβάστηκαν, ὅσοι συγκινούμαστε ἀπό τήν «θρηνοῦσα ἐπὶ τῶν ἐρειπίων γλαῦκα», ὅπως θά ἔλεγε ὁ πολὺς Παπαδιαμάντης, ἄς τό συνειδητοποιήσουμε· «Πταίουں οἱ πλάσαντες τὰ ἐρείπια. Καί τὰ ἐρείπια τὰ ἔπλασαν οἱ ἀνίκανοι κυβερνῆται τῆς Ἑλλάδος». Γιά νά εἴμαστε ὅμως δίκαιοι, πρέπει νά παραδεχοῦμε ὅτι ἔχουμε κι ἐμεῖς εὐθύνη γι' αὐτά «τὰ ἐρείπια», διότι ἀπό ἐμᾶς, τόν λαό, προῆλθαν οἱ «κυβερνῆται» καί ἐμεῖς τούς ἀναδείξαμε· ἐμεῖς, πού, τυφλωμένοι ἀπό τήν ἰδιοτέλεια καί ρυμουλκούμενοι ἀπό τὰ μικροσυμφέροντά μας, καταψηφίσαμε τόν Ἰησοῦ Χριστό γιά νά συνταχθοῦμε μέ τόν Βαραββᾶ, δολοφονήσαμε ἕναν εὐλαβῆ Καποδίστρια, γιά νά δώσουμε τὰ ἡνία σέ ἀθεόφοβους λωποδύτες καί «κοι-

νωνούς κλεπτῶν», κατά τήν ἔκφραση τοῦ προφήτη Ἡσαΐα. Ἐμεῖς ἐνθαρρύνουμε τούς τοκογλύφους, τούς χρηματιστές, τούς δοσιλόγους. Ἐμεῖς τούς ἐπιτρέψαμε νά κατασπαταλήσουν ὄχι μόνο τὰ δικά μας ἀλλά καί τὰ δανεικά, γιά νά καταστρώνουν δῆθεν τώρα «σχέδια σωτηρίας» αὐτῆς τῆς πατρίδος τήν ὁποία καταβάρθρωσαν οἰκονομικά καί καταξεφτέλισαν παγκοσμίως. Καί -τό πιό φοβερό- ἀκόμη καί τώρα γιά τήν ὑλοποίηση τῆς ἐπαγγελλόμενης «σωτηρίας» τίποτε ἢ ἐλάχιστα ψίχουλα προσφέρουν ἀπό τίς δικές τους παχυλές ἀπολαβές. Τό βάρος τό φορτώνουν στόν φτωχό λαό, πού ἀδιάντροπα τοῦ ἀρπάζουν τήν μπουκιά ἀπό τό στόμα, τόν χαρατσώνουν, φορολογοῦν καί ξαναφορολογοῦν τὰ φορολογημένα!

Καιρός νά ἀντισταθοῦμε, ἀρχίζοντας ὅμως ἀπό τήν ἀντίσταση στό κακό πού φωλιάζει μέσα μας. Νά ἀναλάβουμε τίς εὐθύνες μας μέ φρόνημα γενναῖο, μέ λιτότητα καί ἐγκράτεια, μέ πίστη καί ἐλπίδα στόν Θεό, μέ τίς πρεσβεῖες τῶν «ἀντιστασιακῶν», τῶν ἁγίων μας, μέ τήν χάρη τοῦ Χριστοῦ καί τήν δύναμη τοῦ τιμίου σταυροῦ, πού εἶναι τό ἔμβλημα τῆς πιό ἥρωικῆς ἀντιστάσεως. Αὐτή ἡ ἀντίσταση θά φέρει τήν ἀνάκαμψη ἀπό τήν κρίση, θά ἀλλάξει τήν κοινωνία μας. Μέ αὐτή τήν ἀντίσταση θά εἴμαστε σέ θέση νά φερθοῦμε ὅπως πρέπει σίς ἀναμενόμενες ἐκλογές, νά ἀνπιταχθοῦμε στήν κατάρρευση τῆς πατρίδος μας.

Στέργιος Ν. Σάκκος

Δίσεκτες δεισιδαιμονίες έν έτει 2012;

«...Κι έμπήκε χρόνος δίσεκτος και μήνες όργισμένοι», λέει τό δημοτικό τραγούδι και μέσα στην περιρέουσα ατμόσφαιρα πολίτες όργισμένοι έπαναλαμβάνουν τό στίχο, μιά και τό 2012 είναι όντως χρόνος δίσεκτος. Τί σημαίνει όμως αυτός ό χαρακτηρισμός και πώς προέκυψε ή άρνητική χροιά του;

Η περιστροφή της γής δέν διαρκεί ακριβώς 365 μέρες, αλλά 365,14217. Υπολείπονται, δηλαδή, 5 ώρες, 48 λεπτά και περίπου 48 δευτερόλεπτα. Για να διορθώσουμε, λοιπόν, αυτό τό λάθος, προσθέτουμε κάθε 4 χρόνια μιά μέρα στο τρέχον έτος. Αν δέν συνέβαινε αυτή ή διόρθωση, σέ βάθος χρόνου θα είχαμε τόν Ιανουάριο καλοκαίρι και τόν Ιούλιο χειμώνα! Η διαπίστωση αυτή έγινε από τόν Ιούλιο Καίσαρα. Στη συνέχεια, μέ βάση τίς προτάσεις του άλεξανδρινού άστρονόμου Σωσιγένη (46 π.Χ.), ό Φεβρουάριος από τελευταίος μήνας του έτους έγινε δεύτερος και είχε 30 μέρες. Ανάμεσα στίς 24 και 25 του μηνός

πρόσθεταν μιά επιπλέον μέρα. Αυτή ή δεύτερη 24η Φεβρουαρίου ήταν έκτη μέρα πριν από τίς Καλένδες του Μαρτίου (1 Μαρτίου), δηλαδή δίς έκτη (bis sextus) μέρα, έξ ου και όλόκληρο τό έτος πού έχει αυτή την επιπλέον μέρα ονομάζεται δίσεκτο. Αργότερα μιά μέρα του Φεβρουαρίου δόθηκε στο μήνα Αύγουστο προς τιμή του αυτοκράτορα Αύγουστου!

Οί Ρωμαίοι θεωρούσαν τό Φεβρουάριο ως τό μήνα των νεκρών. Πίστευαν ότι τότε άφηναν τόν Άδη και κυκλοφορούσαν ανάμεσα στους ζωντανούς. Έπιπλέον, ή δίς έκτη έμβόλιμη μέρα θεωρείτο αποφράδα και κατ' επέκταση όλo τό έτος. Αυτές οι δοξασίες επηρέασαν και τούς Έλληνες, ύστερα από ή ρωμαϊκή κατάκτηση (βλ. ή συνέχεια του δημοτικού τραγουδιού: «Κι έπεσε τό θανατικό κι οι έννιά άδερφοί πεθάναν...», και μετά ό Κωνσταντής επανέρχεται στη ζωή για να εκτελέσει την υπόσχεσή του). Μάλιστα, ή λαϊκή αντίληψη πώς τό δίσεκτο έτος είναι δύσκολο και δυσοίω-

νο όφείλεται καί στήν όρθογραφική παρεξήγηση του προθέματος «δίσ» μέ τό «δυσ-» πού παραπέμπει σέ κάτι άρνητικό.

Οί προλήψεις καί οί δεισιδαιμονίες μέ τόν καιρό πλήθυναν κι έπεκτάθηκαν σ' όλο τόν κόσμο. Δέν έπρεπε σέ χρόνο δίσεκτο ν' αρχίζουν έργασίες μέ μακροχρόνια διάρκεια, όπως ή φύτευση άμπελιού. Οί άνθρωποι άπέφευγαν τή θεμελίωση σπιτιών καί κυρίως τή σύναψη γάμου, γιατί δέν θά στέργιανε. Άραγε όλα αυτά τά ζευγάρια πού σήμερα χωρίζουν παντρεύτηκαν σέ χρόνο δίσεκτο;

Άλλοι πάλι θεωρούν πώς οί κακοτυχίες κι όλα τά περιέργα συμβαίνουν σ' αυτή τήν έμβόλιμη μέρα καί συστήνουν καταλόγους μέ καταστροφικά γεγονότα, όπως π.χ. ό σεισμός τής 29ης Φεβρουαρίου 1960 στό Μαρόκο πού σκότωσε 1.200 άτομα. Κρίμα πού ή πτώση των δίδυμων πύργων έγινε στίς 11 Σεπτεμβρίου... καί τόσα άλλα... Άκόμη πιό «άξιοθαύμαστοι» είναι οί συλλογείς έξαιρέτων προσωπικότητων πού γεννήθηκαν τή δίσεκτη μέρα (μουσικοί, αρχιτέκτονες κι άνάμεσά τους ό πάπας Ίωάννης Γ' καί ό πατριάρχης Βαρθολομαίος). Τό πρώτο βραβείο εύφάνταστων, ώστόσο, θά δοθεί στήν κωμόπολη Anthony του Τέξας πού άνακηρύχτηκε «παγκόσμια πρωτεύουσα των δίσεκτων έτών» καί φιλοξενεί τό φεστιβάλ τής 29ης Φεβρουαρίου γιά τά άτομα πού έχουν γενέθλια κάθε τέσσερα χρόνια...

Ό άνθρωπος του 21ου αιώνα, στήν προσπάθειά του νά άπαγκιστρωθεί ά-

πό τίς προλήψεις του παρελθόντος, έπεσε από τήν άλλη μεριά του αλόγου καί μόνος του άλυσοδέθηκε πάλι μέ τόσο ανούσιες καί ρηχές έκδηλώσεις... Δέν παύουν βέβαια νά είναι πολλοί κι εκείνοι πού ένδόμυχα έξακολουθούν νά φοβούνται τά δίσεκτα έτη καί άποφεύγουν τήν όποια δράση. Κι όμως, άν έχει κάτι διαφορετικό ένα δίσεκτο έτος, είναι άπλως ένα έπιπλέον 24ωρο, ένα δώρο ζωής, μιá άκόμη εύκαιρία δημιουργίας.

Ό πανάγαθος Θεός, πού από άχρονος ήρθε στή γή καί γεννήθηκε έν χρόνω, είναι ό αρχων του χρόνου καί τόν κρατά στά χέρια Του. Τί νά φοβηθώ, λοιπόν; Φτάνει νά κρατώ σύνθημά μου τό άγιογραφικό «έξαγοραζόμενοι τόν καιρόν» καί νά ζω άγωνιστικά τήν κάθε μου μέρα άπελευθερωμένος από κάθε μορφή προλήψεων καί δεισιδαιμονιών. Τό 2012 άνεξαρτήτως «δισεκτότητας» είναι από μόνο του ένα έτος-πρόκληση σέ άτομικό καί έθνικό επίπεδο, ώστε νά σταθοΰμε γενναία μπροστά στήν όποια δυσκολία καί δυσοικονομία. Κι άν μία τέτοια ρωμάλεα στάση ζωής μοιάζει άπιαστο όνειρο, μπορείς μέ τή χάρη του Θεού νά τή ζήσεις. Πώς; Άν γίνεις «δείσεκτος» άνθρωπος, άν δείς έκτός από τόν έαυτό σου, άν βγείς από τό έγώ σου καί σταθείς άληθινός άδελφός στόν πλησίον! Μ' αυτή τήν εύλογημένη όπτική γωνία, λοιπόν, άνοίγεται μπροστά μας ό «δείσεκτος» χρόνος του 2012!

Άγγελική Τσιραμπίδου
Φιλόλογος

Ἑλπίδα

Ι. Μ. Αγ. Διονυσίου,
"Αγ. Όρος

ἮΕΝ **Δ**έν ξέρω ἂν αὐτὴ τὴ χρονιά, τὸ 2012 μ.Χ., θά ἔχουν ἀκόμα οἱ ἀποθήκες μας σιτάρι, πιστεύω ὅμως ἀκόμα στὸν πολλαπλασιασμό τῶν ἄρτων. Νομίζω ἄλλωστε ὅτι αὐτὸ τὸ θαῦμα δέν σταμάτησε καὶ ποτέ νά ἐπιτελεῖται στὸν κόσμον λαθραῖα, ἐννοῶ χωρὶς νά τὸ ἀντιλαμβανόμαστε. Τώρα ὅμως πού ἀποκαλύφθηκε ὁ ἀμύθητος πλοῦτος τοῦ 1% τῶν ἀνθρώπων, καταλαβαίνουμε ὅτι εἶναι θαῦμα τὸ πῶς ζῇ τὸ ὑπόλοιπο 99% μοιράζοντας καὶ ξαναμοιράζοντας πέντε ψωμιά, δύο ψάρια καὶ ἓναν χιτῶνα.

Δέν ξέρω ἐπίσης, ἂν στό χρόνο πού ἄρχισε, θά εἴμαστε καλὰ ἢ ἂν θά ἔχουμε φάρμακα. Πιστεύω ὅμως ἀκόμα στό θαῦμα τῆς «αἰμορροούσης» γυναίκας. Ποιός μέσα στό τόσο ἀνώνυμο καὶ διαγκωνιζόμενο πλῆθος μπορεῖ νά ἀγγίξει τὰ ἱμάτιά Του ὅπως αὐτή; Ποιός μπορεῖ νά βγάλει ἀπ' Αὐτόν τέτοια δύναμη, ὥστε νά σταματήσει τὴν ἀσθένειά του ἀκαριαῖα; Τὰ θαύματα τῆς ἰάσεως μέ τὴν προσευχή καὶ τὴν πρεσβεία τῶν ἁγίων, μέ τὰ ἱερά λείψανα καὶ τὸ ἅγιον ἔλαιον εἶναι ἀναρίθμητα, μιά καταπληκτικὴ ἐναλλακτικὴ ἱατρικὴ.

«Ἔχω κάνει κι ἐγὼ ἔρευνα γιὰ τὸν καρκίνο», ἔλεγε ὁ γέροντας Πορφύριος, «καὶ ἔχω βρεῖ ἄρκετά στοιχεῖα. Ὅταν πάθεις κάτι καὶ σοῦ ποὺν ὅτι εἶναι καρκίνος, πρέπει νά δοθεῖς πολὺ στὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, νά ἡρεμήσεις, νά ἡσυχάσεις, νά ἀγαπήσεις τὸν κόσμον, νά τ' ἀγαπήσεις ὅλα. Νά εἶσαι ὅλο ἀγάπη καὶ δοξολογία στὸν Θεό. Κι ὅταν ἀγιάσει ἡ ψυχὴ σου, ὅταν προσκολληθεῖς στὸν Θεό καὶ γίνει ἡρεμία, τὸ συμπαθητικὸ καὶ τὸ παρασυμπαθητικὸ καὶ ὅλα τὰ συστήματα τοῦ ὀργανισμοῦ θά ἡρεμήσουν καὶ τότε ὁ καρκίνος ἂν δέν θεραπευθεῖ, τουλάχιστον θά μείνει ἐκεῖ πού βρίσκεται».

Εἶχε καὶ ὁ ἴδιος προσβληθεῖ ἀπὸ καρκίνο. Μέσα του ἦταν διάσπαρτη ἡ νόσος. Κι ὅμως, ὅπως ὁ ἴδιος ἔλεγε, εἶχε κατορθώσει νά ἀπο-

κοιμίζει για δεκαετίες τή νόσο, χρησιμοποιώντας ως φάρμακα μοναδικά τήν αδιάλειπτη προσευχή καί τή μελέτη τής αγίας Γραφής.

Ούτε ξέρω τί άλλο επιφυλάσσει τό μέλλον καί οί εποχές πού ἔρχονται. Μιλοῦν γιά μεγάλες φυσικές καταστροφές, γιά ἀσύμμετρες ἀπειλές στό περιβάλλον, γιά ἀκραία καιρικά φαινόμενα ἀλλά καί γιά τεχνολογικά τέρατα. Πιστεύω ὅμως ἀκόμα στό θαῦμα τοῦ ποταμοῦ Ἰορδάνη πού «ἐστράφη εἰς τά ὀπίσω». Πιστεύω στόν ἀγιασμό τῶν ὑδάτων καί ὅλης τής κτίσεως. Ἀπ' τή στιγμή πού αὐτός ὁ κόσμος εἶδε διά τής Βαπτίσεως τόν δοῦλο νά χειροθετεῖ τόν Δεσπότη, ὅλα μποροῦν νά γίνουν κι ὅλα μποροῦν νά ἀκυρωθοῦν. Ὅλα μποροῦν ν' ἀγιασθοῦν ἀπό κεῖνα τά νερά: τά χρώματα, τά σύννεφα, τά ἡφαίστεια, ἀλλά καί τά τεχνολογικά μας κατασκευάσματα.

Ἡ ἐλπίδα φέτος δέν μένει ἐδῶ. Ἐδῶ μένουν ὁ φόβος, ἡ καχυποψία, ἡ φοβία, ἡ ἀνασφάλεια. Μπορῶ ὅμως ἀκόμα πῖσω ἀπό τίς ἀναρθρες κραυγές τους νά ἀκούσω, νά συναρμολογήσω τίς συλλαβές πού ἔρχονται ἀπό μακριά ἀπό μιὰ φωνή σθεναρή καί γνώριμη, τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀγαπητοῦ· «Μή φοβοῦ, μόνο πίστευε καί θά σωθεῖς καί σύ καί ὁ οἶκος σου».

Ζ.Γ.

Τά ἐξώφυλλά μας

Μπροστά: «Οἱ τρεῖς Ἱεράρχες», 1552. Μουσείο τής Ἱ. Μονῆς Μεγάλου Μετεώρου.

Πίσω: Καϊμακτσαλάν

«Βασανίζομαι...»

Κυριακή πρῶι στήν πρωτεύουσα... Μόλις τελείωσε ἡ θεία Λειτουργία καί πῆρα τό δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς. Οἱ δρόμοι σχεδόν ἔρημοι, διότι οἱ κάτοικοι τῆς πρωτεύουσας ἀγνόησαν τό κάλεσμα τοῦ Θεοῦ καί ἀπολαμβάνουν τόν ὕπνο τους...

Κυριακή πρῶι, νιώθω πῶς ἡ εὐφροσύνη τῆς ἐπικοινωνίας μέ τόν Κύριο εἶναι ζωγραφισμένη στό πρόσωπό μου. Ἡ βεβαιότητα ὅτι ὁ ἑαυτός μου, αὐτό τό μικρό μου τίποτα, φιλοξενεῖ τόν μεγάλο Θεό, τό ὑπέρτατο Πάν, δημιουργεῖ δέος μέσα μου καί ἀνέκφραστη χαρά... «Σ' εὐχαριστῶ, Θεέ μου», ψιθύρισα σχεδόν, ρίχνοντας τό βλέμμα μου ἔξω ἀπό τό παράθυρο τοῦ λεωφορείου. Καί τότε ἡ ματιά μου «ἄκουσε» μιὰ ἀφθογγο-σιωπηλή κραυγή. Στόν πλαῖνό τοῖχο μιᾶς οἰκοδομῆς, πέντε-ἕξι ὀρόφων δέν θυμᾶμαι ἀκριβῶς, ἦταν γραμμένο ἓνα τεράστιο «βασανίζομαι»... Συννέφιασε τό βλέμμα μου καί μιὰ θλίψη ἔσβησε λές τό μεδίαμα ἀπό τά χεῖλη μου...

Αὐτό τό «βασανίζομαι» ἤχησε στή ματιά μου σάν κραυγή αὐτοῦ τοῦ πλανήτη πού ἔπαψε πιά ν' ἀντικρύζει τό πρόσωπο τοῦ Πλάστη...

Κυριακή πρῶι καί ἡ πόλη ἀγουρο-ξυπνημένη κραυγάζει βουβά τό «βασανίζομαι»... Ἴσως γιατί ἔκλεισε τά αὐτιά στήν καμπάνα πού σήμανε γιά τή θεία Λειτουργία, τό ἔργο τοῦ ἐξιλασμοῦ, τῆς ἐξόδου ἀπό τά βάσανα...

Μετά ἀπό δυό τετράγωνα, νά το πάλι, κι ἄλλη κραυγή «βασανίζομαι»... Τί νά 'ναι αὐτό ποῦ κινεῖ αὐτό τό χέρι νά κρᾶζει σχηματίζοντας τή λέξη αὐτή τῆς ἀπελπισίας;

Ίσως τὸ ὅτι Κυριακὴ πρῶτὴ δὲν θέλησαν ὅλοι ἀδελφωμένοι ν' ἀκούσουν τὸ ἐλπιδοφόρο μήνυμα τῆς Ἀνάστασης... Καὶ οἱ κραυγὲς συνεχίζονται ἐκεῖ πρὸ πέρα σὲ μιά γωνιά: «Ἄδεια ζωή, γεμάτη πιστωτικὴ», λές κι ἦταν ὁ ἀντίλαλος τῆς προηγούμενης κραυγῆς... Βασανίζεται ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος γιατί ζῇ μιά ζωὴ ἄδεια... Ἄδεια; μὲ τόσα ἀγαθὰ; Ἄδεια μὲ τόσες διασκεδάσεις; Ἄδεια μὲ τόσες πιστωτικὲς στό πορτοφόλι; ... Κι ὅμως ὁ ἄνθρωπος κραυγάζει «βασανίζομαι»... κι ἐπειδὴ δὲν ἔχει κάποιον νὰ τὸ πεῖ, τὸ λέει σὲ ὅλους δίνοντας ψυχὴ σὲ ἄψυχους τοίχους καὶ λαλιά σὲ σιωπηλὲς γωνιὲς τῆς πόλης...

Ίσως γιατί σήμερα Κυριακὴ ἀδιαφόρησε καὶ δὲν ἐπισκέφτηκε τὸν Κύριο νὰ πάρει τὸ ἀντίδωρο τῆς χαρᾶς... Προτίμησε νὰ γράψει πάνω σὲ ἄψυχους τοίχους τὰ βάσανά του παρὰ νὰ τὰ διαγράψει ἀπὸ τὴν ψυχὴ του, ἐκεῖ μέσα στὸν ναό, ἐκεῖ πού κατεβαίνει ὁ οὐρανὸς καὶ κάνει οὐρανὸ τὴ γῆ πληρώνοντας τὴν μὲ ἀγάπη, συγγνώμη καὶ ἀντίδοτα λύπης καὶ θλίψεως...

«Σὲ ἐγκαταλείπουμε, Κύριε τοῦ ἐλέους, τῶν οἰκτιρμῶν, Κύριε τῆς ἀγάπης, σὰν ἄλλοι Πρωτόπλαστοι. Ἐπαναλαμβάνουμε τὸ ἀρχαῖο ἐκεῖνο λάθος κάθε μέρα κι ἔπειτα στεκόμαστε λές στὴν πόρτα τοῦ Παραδείσου καὶ θρηνοῦμε ἀδειάζον-

τας τὸ σκοτάδι τῆς ψυχῆς πάνω σὲ νεκροὺς τοίχους γράφοντας «βασανίζομαι»...

Σὲ ἐγκαταλείπουμε, Κύριε, καὶ νιώθουμε ἓνα κενὸ μέσα στὴν ψυχὴ, ζοῦμε τὴ γύμνια της, σὰν ἐκεῖνο τὸ δειλινὸ στὴν Ἑδέμ, καὶ φεύγουμε καὶ κλαῖμε μακριὰ Σου ἀντιγράφοντας τὸ περιεχόμενο τῆς ψυχῆς μας στοὺς τοίχους, «Ἄδεια ζωή....», γιατί, ἐνῶ τὰ δοκιμάσαμε ὅλα καὶ οἱ καρποὶ τῆς ἀποστασίας μας ἄδειασαν τὴν ψυχὴ, δὲν ἀποτολμᾶμε νὰ τρέξουμε σὲ Σένα πού πληρώνεις τὰ σύμπαντα, ἀχώρητε Κύριε, νὰ ἱκετέσουμε νὰ γεμίσεις τὴν ἄδεια μας ζωή...

Κυριακὴ πρῶτὴ, ἃς εἶναι μιά τέτοια μέρα, μέρα ἐπιστροφῆς, μιά προσευχητικὴ κραυγὴ συγγνώμης κι ὄχι ἀπελπισίας... Σῶσε μας, Λυτρωτὴ, ἀπὸ τίς κραυγὲς «βασανίζομαι», γίνε τὸ βάλλασμα στὰ βάσανα τῆς ζωῆς, γέμισε τὴν ἄδεια μας ζωὴ, Κύριε τοῦ ἐλέους... Σκύψε στὴ γῆ μας, στὴν ἔρημη ὑπαρξή μας, σβῆσε ἐσὺ ὅλα τὰ «βασανίζομαι» καὶ γέμισε τὴν «ἄδεια» μας ζωὴ, Ἐσὺ πού ὅλα τὰ μπορείς... Ἄς Σὲ ἀγαπήσουμε ὅπως μᾶς ἀγαπᾷς! Κράτησέ μας μέσα στὰ χέρια Σου καὶ τότε, μόνον τότε, «οὐ μὴ ἄψηται ἡμᾶς βάσανος».

Δέσποινα Καλογεράκη

Χριστοφόρος Παπουλάκος, ὁ μάρτυρας τοῦ γραικυλισμοῦ

(Α')

Ἦμουν ἀκόμη φοιτητής, ὅταν ἄκουσα τόν μακαριστό πνευματικό μου πατέρα Αὐγουστῖνο Καντιώτη νά μιλάει μέ θαυμασμό καί συγκλονισμό γιά τόν Χριστοφόρο Παναγιωτόπουλο, τόν ἐπιλεγόμενο Ἀγιοπατέρα ἤ λόγῳ τοῦ παρουσιαστικοῦ του Παπουλάκο, ἀπό τήν κοίμησι τοῦ ὁποίου συμπληρώθηκαν 150 χρόνια († 18/1/1861). Ὁλόψυχα εἶχα θαυμάσει ἐκεῖνον τόν ἥσυχον κρεοπώλη, ἀπό τόν Ἀρμπουνά τῶν Καλαβρύτων. Μέ τό ραβδί τοῦ ἱεραποστόλου ὄργωσε ὅλη τήν Πελοπόννησο καί τά νησιά τοῦ Σαρωνικοῦ κηρύττοντας τό Εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ καί ἀφυπνίζοντας συνειδήσεις. Ἐκεῖνη τήν ἐποχή κυκλοφορήθηκε καί τό βιβλίον τοῦ ἀειμνήστου Κ. Μπασιῆ «Παπουλάκος», τό ὁποῖο μέ συνεπῆρε βαθιά καί πολλά διδάγματα ἀποκόμισα ἀπό τίς ἐπανελημμένες ἀναγνώσεις του. Ζωντάνευαν στήν σκέψι μου τόν «μικρόν τό δέμας» ἀλλά γιγάντιο στήν ψυχή κι ἀτσάλινο στό φρόνημα γενναῖο ὁμολογητή τοῦ Χριστοῦ· τόν ἄνθρωπον πού λεβέντικα ὄρθωσε τό ἀνάστημά του ἐνάντια στούς δυτικοθρεμμένους καλαμαράδες, τούς γραικύλους καί ἀρνητές τῆς ἑλληνορθόδοξου παραδόσεώς μας καί στάθηκε ἀνάχωμα στίς αἵρετικές ἐπιβουλές καί στίς αὐθαιρεσίες τῆς ἀλλόθρησκης καί ἀλλόφυλης ἐξουσίας.

Γεννημένος στά 1770 περίπου ὁ Χρήστος Παναγιωτόπουλος, μετά ἀπό μία περιπέτεια τῆς υγείας του, σέ προχωρη-

μένη ἡλικία ἐκάρη μοναχός καί ἔλαβε τό ὄνομα Χριστοφόρος. Εἶχε συνδεθεῖ μέ τόν ἱερομόναχον τῆς μονῆς τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου Ἰγνάτιο Λαμπρόπουλο, ρίζα πολλῶν πνευματικῶν ἀναστημάτων τοῦ 19ου αἰ., καθώς καί μέ τόν Κοσμά Φλαμιᾶτο, προφήτη τοῦ νεοελληνισμοῦ, ἐμπνευσμένο ἀπό τόν ὁμώνυμον ἀπόστολον τοῦ σκλαβωμένου γένους μας, τόν ἅγιον Κοσμά Αἰτωλό. Ὁ Φλαμιᾶτος παρότρυνε τόν Χριστοφόρον νά ἐπιδοθεῖ στό ἱεραποστολικό ἔργο, ἀφοῦ πρῶτα μελετήσει ἐμβριθῶς τήν ἀγία Γραφή καί τούς πατέρες τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ ἐποχή στήν ὁποία ἔδρασε ὁ Παπουλάκος ἦταν ἐξαιρετικά δύσκολη γιά τό νεοσύστατο ἑλληνικό κράτος. Ἦταν ἡ ἐποχή τῆς Βαυαροκρατίας ὅπου, κατὰ τήν ἔκφραση τοῦ ἱστορικοῦ Π. Χαλκιάπουλου, «ἡ Ἑλλάς δέν ἦτο πλέον Ἑλλάς, ἀλλά Βαυαρία ἐν τῇ Ἀνατολή καταθεατριζομένη εἰς ἐμφυλίους ἔριδας καί ταπεινῶς νεύουσα πότε μέν πρός τήν Ἀγγλίαν πότε δέ πρός τήν Γαλλίαν καί πότε πρός τήν Ρωσσίαν». Μόλις εἶχε ἀνακηρυχθεῖ τό αὐτοκέφαλον τῆς ἑλλαδικῆς ἐκκλησίας μέ διοικητικό ἀρχηγό τόν ρωμαιοκαθολικό βασιλιά Ὁθῶνα -ἡ βασίλισσα Ἀμαλία ἦταν προτεστάντισσα- καί τό ἀπελευθερωμένο κράτος πάσχιζε νά ὑποδουλώσει τήν Ἐκκλησία. Καμία ἀπόφασις τῆς Ἱεραρχίας δέν μπορούσε νά ἔχει ἰσχύν χωρίς τήν ὑπογραφή τῶν ἀλλοθρήσκων, τοῦ παπικοῦ Ὁθῶνα καί τοῦ προτεστάντη Μάουερ. Ἀλλά καί σέ ἐνέργειες ἀπροκάλυπτα ἀντιεκκλησιαστικές καί μάλιστα ἀντιμοναστικές προ-

έβη ή κυβέρνηση. Μοναχοί έκδιώχθηκαν βίαια από τά μοναστήρια, μοναχές έξαναγκάστηκαν νά παντρευτούν. Έτσι, διέλυσαν οί ίσχυροί 394 μονές από τίς 563 άνδρώες καί 18 γυναικείες, πού τότε λειτουργούσαν. Έκποιήθηκαν ακόμη καί άγια δισκοπότηρα καί λειψανοθήκες γιά τήν έξεύρεση χρημάτων. Συγκεντρώθηκαν 498.000 δραχμές, τάχα γιά τήν ήθική καί πνευματική άνύψωση του κλήρου, στην πραγματικότητα όμως γιά τό δημόσιο ταμείο.

Ούτε, όμως, οί δύσκολοι καιροί ούτε τό χαμηλό μορφωτικό επίπεδο έμπόδισαν τόν Παπουλάκο από τήν πλούσια ιεραποστολική δράση, τήν όποία βεβαίως συνόδευε αγιότητα βίου. Ο «φιλελεήμων καί αγαθόεργος» μοναχός, όπως τόν χαρακτηρίζει ό μακαριστός αρχιεπίσκοπος καί καθηγητής Πανεπιστημίου Χρυσόστομος Παπαδόπουλος, ήταν έξαιρετικά αγαπητός. Όπου πήγαινε, οί καμπάνες των ναών χτυπούσαν χαρμόσυνα. Τόν προϋπαντούσαν οί ιερείς, κάποτε καί οί δημοδιδάσκαλοι μέ τούς μαθητές τους. Οί γυναίκες έφερναν τά βρέφη νά τά εύλογήσει. Τό πέρασμά του θύμιζε σκηνές από τήν δράση του αγίου Κοσμά του Αιτωλού.

Ο λόγος του «πυρακτωμένος σίδηρος» είχε τήν πνοή του ανακαινιστικού κινήματος των Κολλυβάδων. «Έργο μου», έλεγε, «είναι νά βάλω πυρωμένο σίδηρο στό χαλασμένο κρέας του Έθνους, γιά νά μή μολευτούμε όλοι μας καί αφανιστούμε από τό πρόσωπο της γής». Στιγματίζε τήν άβλια πολιτική κατάσταση. Μιλούσε περί «ψωριώντος έριφίου, τό όποιον έπρεπε νά αποδιωχθί έκ της ποιμένης, ίνα μή μεταδώση τήν νόσον καί εις τά λοιπά», ύπονώντας τούς αλλοδόξους πού είχαν καταλάβει τίς πιό

ύψηλές θέσεις. Είχε τήν τόλμη νά διατρανώσει μπροστά στον βασιλιά: «Έχομεν καί ήμείς τήν πίστιν μας, Μεγαλειότατε, 1830 χρόνους, δηλαδή από τό 1830 έως τό 1852 τήν πίστιν τήν χάσαμε!». Ήλεγχε τήν Ίερά Σύνοδο, πού μέ τίς δόλιες ενέργειες του Θεοκλήτου Φαρμακίδη είχε καταντήσει άβουλο ύποχείριο στις επιδιώξεις της αλλόδοξης κρατικής εξουσίας. Εκφωνούσε πύρινα κηρύγματα κατά του όρκου· σύστηνε στους πιστούς νά αποφεύγουν τά μάγια, υπεράσπιζε τούς φτωχούς καί τούς άδικημένους, λέγοντας στους κρατούντες: «Είστε φονιάδες, αφού τούς παίρνετε τά μέσα γιά νά ζήσουν· δέν τούς σκοτώνετε καλύτερα; Δίνετε μαχαίριές στό σώμα του Χριστού μας. Σώμα Χριστού είναι οί φτωχοί. Σταυρωτές!». Τί θά είχε νά πεί, άραγε, σέ όλους εκείνους, οί

όποιοι σήμερα σταυρώνουν τούς Έλληνες και ρουφούν τό αίμα της φτωχής ελληνικής οικογένειας;

Θλιβόταν κι έκλαιγε ή ψυχή του, σάν έβλεπε τήν άγρια παπική και προτεσταντική προπαγάνδα, πού γινόταν στόν τόπο μας μέ στόχο τήν μαθητική νεολαία. Μέ τήν άνοχή και κάλυψη των κυβερνήτων οι αίρετικοί είχαν έπιδοθει στην ίδρυση και λειτουργία ιδιωτικών σχολείων, τά όποια χρησιμοποιούσαν ως δούρειο ίππο για τήν διάδοση των αίρετικών δοξασιών τους. Έπιπλέον οι Βαυαροί άπροκάλυπτα προωθούσαν αλλόδοξους σέ νευραλγικές θέσεις της Δημόσιας Έκπαίδευσης. Ό Παπουλάκος έγραψε έπιστολή - άναφορά στόν Όθωνα, όπου ζητούσε οι δάσκαλοι νά είναι «κοινοί», όχι μισσιονάριοι (=φράγκοι ιεραπόστολοι) και ή έκπαίδευση έκκλησιαστική. Έπέκρινε μάλιστα στά κηρύγματά του τήν παιδεία για τόν άποπροσανατολισμό της μέ λόγια άθάνατα: «Τά άθρα γράμματα παραμέρισαν τούς άγίους και τούς άγωνιστές και βάλανε στό κεφάλι του Έθνους ξένους και άπιστους γραμματισμένους, πού πάνε νά νοδέψουνε τή ζωή μας. Τά άθρα γράμματα κόψανε τό δρόμο του Έθνους και τ' άμποδάνε νά χαρεί τή λευτεριά του. Είναι ντροπή μας, ένα γένος πού μέ τό αίμα του πύργωσε τή λευτεριά του, πού περπάτησε τή δύσκολη άνηφοριά, νά παραδεχτεί πώς δέν μπορεί νά περπατήσει στόν ίσιο δρόμο άμα ειρήνεψε, κι ότi δέν ξέρουμε έμείς νά συγυρίσουμε τό σπίτι, πού μέ τό αίμα μας λευτερώσαμε, αλλά ξέρουν νά τό συγυρίσουν εκείνοι πού δέν πολέμησαν, εκείνοι πού δέν πίστευαν στόν άγώνα, εκείνοι πού πάνε νά μάς άποκόψουνε από τόν Χριστό, και πασχίζουν νά μάς ρίξουνε στην σκλαβιά άλλων άφεντικών».

Κοντολογίς, ό Παπουλάκος ήθελε παιδεία πού θά μετάγγιζε πίστη και πατρίδα, όραματιζόταν παιδεία χριστοκεντρική, όχι άθρα και ύλιστική. Πόσο δίκαιο είχε, φαίνεται από τίς έξελίξεις στην παιδεία μας σήμερα.

Παρά τήν άπλοϊκότητα και κάποιες ακρότητες, τό κήρυγμά του είχε θαυμαστά και έντυπωσιακά άποτελέσματα. Αναζωπύρωσε τήν ουσιαστική συμμετοχή του λαού στην λατρεία. Περιορίσε δραστικά τήν ζωοκλοπή και τήν ληστεία, συμφιλώσε οικογένειες μέ χρόνια μίσση, αύξησε τίς έλεημοσύνες, ώστε ό τύπος της έποχής νά γράφει: «Ό,τι δέν κατάφεραν οι νόμοι, τό κατόρθωσε μέ τό κήρυγμά του ό Χριστοφόρος». Παράλληλα όμως τό ζωογόνο κήρυγμά του ένόχλησε τούς ισχυρούς. Μέ τήν άδεια της Έρως Συνόδου είχε αρχίσει νά περιοδεύει και νά κηρύττει ως ένας άπλός διδάσκαλος του λαού. Όταν όμως διαπιστώθηκε ότi είναι ζηλωτής και μπουρλοτιέρης ψυχών, ότi χτυπά τό κακό στην ρίζα του κι άφοβα άπλώνει τήν γλώσσα του άκόμη και στους ύψηλά ίσταμένους στην πολιτική αλλά και στην έκκλησιαστική ιεραρχία, δέν τόν άνέχθηκαν. Τόν κατηγόρησαν ως «διαστροφή της γνησίας διδασκαλίας του Εύαγγελίου» -αυτόν πού κήρυττε και βίωνε άτόφιο τό Εύαγγέλιο- και του άπαγόρευσαν τό κήρυγμα. Κύριοι ύποκινητές της πολεμικής έναντίον του ήταν δύο αρχιμανδρίτες, ό Θεόφιλος Καΐρης, είσηγητής της αίρέσεως της Θεοσέβειας, και ό Θεόκλητος Φαρμακίδης, αρχιγραμματέας της Συνόδου. Μέ τήν χαρακτηριστική του θυμοσοφία ό όσιος έλεγε: «Ό Καΐρης έβαλε τήν φωτιά και ό Φαρμακίδης έχυσε τό φαρμάκι».

Στέργιος Ν. Σάκκος

Φάρμακα γιά τά παθήματά μας

Ἄς γίνουν, λοιπόν, τά παθήματα ἐκείνου (τοῦ Ἰωβ) φάρμακα γιά τίς δικές μας συμφορές, καί ἡ φοβερή του τρικυμία λιμάνι γιά τά δικά μας παθήματα, καί γιά καθένα ἀπό τά δυσάρεστα πού μᾶς συμβαίνουν ἄς ἀναλογιζόμαστε τόν ἅγιο. Βλέποντας ὅτι ἕνας ἄνθρωπος ἐξήντησε ὅλα τά δεινά τῆς οἰκουμένης, μέ γεννηιότητα θά ἀντιμετωπίσουμε κι ἐμεῖς ὅσα κακά μᾶς βροῦν. Καί ἄς καταφεύγουμε πάντοτε στή Βίβλο, σάν σέ φιλόστοργη μητέρα πού ἀνοίγει διάπλατα τήν ἀγκαλιά της νά δεχθεῖ τά φοβισμένα της παιδιά καί νά τά ἐμψυχώσει. Ἀκόμη κι ἂν πέσουν πάνω μας τά ἀθλιότερα δεινά, θά λάβουμε ἀπ' αὐτήν πολλή παρηγοριά γιά ὅλα.

Μήν πεῖς ὅτι ἐκεῖνος ἦταν ὁ Ἰωβ καί γι' αὐτό εἶχε τέτοια ὑπομονή, ἐνῶ ἐγώ δέν εἶμαι σάν ἐκεῖνον. Κατηγορεῖς ἔτσι

τόν ἑαυτό σου καί ἐπαινεῖς περισσότερο ἐκεῖνον τόν δίκαιο. Διότι θά ἔπρεπε ἐσύ νά ἔχεις μεγαλύτερη ὑπομονή ἀπό ἐκεῖνον. Γιατί; Διότι ἐκεῖνος ἔζησε πρὶν ἔλθει ἡ χάρις, ...ὅταν ἦταν πιο δύσκολο νά νικηθεῖ ἡ ἁμαρτία, ὅταν ἐπικρατοῦσε ἀκόμη ἡ κατάρρα, ὅταν ἦταν ὁ θάνατος φοβερός. Τώρα ὅμως, μετά τήν παρουσία τοῦ Χριστοῦ, ὅλα ἐκεῖνα τά ἐμπόδια καταργήθηκαν καί τά παλαίσματα ἔγιναν εὐκολότερα. Ἐπομένως, μετά ἀπό τόσο χρόνο καί τόση αὐτοπροαίρετη προσφορά, μετά ἀπό τόσες δωρεές πού μᾶς ἔδωσε ὁ Θεός, καμία δικαιολογία δέν θά ἔχουμε, ἂν δέν μπορέσουμε νά φθάσουμε στό ἴδιο μέτρο μέ τόν δίκαιο Ἰωβ.

Ἰω. Χρυσόστομος,
Ὅτι ἐκ ραθυμίας ἡ κακία...,
PG 49,273-276· EΠΕ 31,130-132.
Ἀπόδοση Β.Τ.

Καταφυγή

Τροφή καί στέγη προσφέρουν πολλά μοναστήρια τῆς χώρας σέ ὅσους καταστράφηκαν οἰκονομικά λόγω τῆς κρίσης καί δέν ἔχουν οὔτε τά πρὸς τό ζῆν. Πάμπολλες ἐνορίες ἔχουν ὀργανωμένα συσσίτια πού τελευταίως αὐξήσαν κατακόρυφα τίς μερίδες τους. Καταφυγή ὑπῆρξε πάντοτε ἡ μάνα Ἐκκλησία γιὰ τόν καταπονημένο ἄνθρωπο. Δέν θά ἀποποιόταν τὸ ρόλο της αὐτές τίς δύσκολες μέρες.

Ἀλήθεια, ὅλοι αὐτοί πού κόπτονται γιὰ τὴν ἐκποίηση τῆς μοναστηριακῆς καί ἐκκλησιαστικῆς παρουσίας, ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, ἀνοιξαν ἔστω καί ἓνα δωμάτιο τοῦ ἀρχοντικοῦ τους γιὰ τόν ἄστεγο, τόν ἄπορο ἀδελφό;

Πανεργυρικές συμπροσευχές στὴν Ἀσίζη

Πραγματοποιήθηκε φέτος πανεργυρικά στίς 27 καί 28 Ὀκτωβρίου ἡ ἐτήσια συνάντηση τῶν θρησκευτῶν καί ἡ

συμπροσευχή τῶν θρησκευτικῶν ἡγετῶν στὴν Ἀσίζη τῆς Ἰταλίας. Καί αὐτό, διότι ἐορτάζονται τὰ 25 χρόνια ἀπὸ τότε πού ὁ προηγούμενος πάπας Ἰωάννης Παῦλος ὁ Β΄ καθιέρωσε τὴν συμπροσευχή ὅλων τῶν θρησκείων γιὰ τὴν ἐδραίωση τῆς εἰρήνης στὸν κόσμο. Στὴ φετινὴ διαθρησκευτικὴ συνάντηση προσκλήθηκαν καί συμμετεῖχαν ἀκόμη καί ἄθεοι καί ἄθρησκοι!

Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς συνέντευξης τύπου, ὁ Πρόεδρος τοῦ Ποντιφικοῦ Συμβουλίου «Iustitia et Pax» Καρδινάλιος Peter Turkson, μεταξύ ἄλλων εἶπε: «Μετά ἀπὸ 25 χρόνια συνεργασίας μεταξύ τῶν θρησκείων καί κοινῆς μαρτυρίας, θά πρέπει νὰ ἀντιμετωπιστοῦν νέες προκλήσεις, οἱ ὁποῖες συνδέονται μέ τὴ δημοσιονομική, τὴν οἰκονομική κρίση, τὴν κρίση τῶν δημοκρατικῶν θεσμῶν καί τῆς κοινωνίας τῶν πολιτῶν, τὸ περιβάλλον, τὴν πείνα στὸν κόσμο, τὴ μετανάστευση, τὴ νεο-αποικιοκρατία, τὴ φτώχεια, τὴ διεθνῇ τρομοκρατία

καί τις θρησκευτικές διακρίσεις (βλ. www.aktines.blogspot.com). Τόσα χρόνια ἐργάζονται πυρετωδῶς οἱ λάτρες τοῦ Οἰκουμενισμοῦ καί τελικά τί μπόρεσαν νά ἀποτρέψουν, νά προλάβουν ἢ νά ἐπιτύχουν; «Ὡδινεν ὄρος καί οὐδέ μῦν ἔτεκεν».

Καί ὄχι μόνο

Ἐκτός ἀπό τόν ὑποβιβασμό τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν συνολικά σέ 3 μόνο ὑποχρεωτικές ὥρες στό νέο Λύκειο, ἐκτός ἀπό τόν περιορισμό σέ μία ὥρα τήν ἐβδομάδα στή Β' Λυκείου καί τήν περιθωριοποίηση σέ ἐπιλεγόμενο μάθημα στήν Γ' Λυκείου, ἔχουμε καί ἀλλαγὴ ὀνόματος τοῦ συγκεκριμένου μαθήματος.

«Θρησκεία καί κόσμος» λέγονται τώρα τὰ Θρησκευτικά, δηλαδή μέ λίγα λόγια ὄχι ἀποκλειστικά «Χριστιανισμός -καί μάλιστα Ὁρθόδοξος- καί κόσμος». Ὁ νοῶν νοεῖτω καί ὁ μή νοῶν... θά ἐννοήσῃ σέ λίγο καιρό! Δηλαδή ἂν ἡ ΠΕΘ (Πανελλήνια Ἑνωσις Θεολόγων) ἀδρανήσῃ, ὁ ΚΑΙΡΟΣ (νέος σύλλογος Θεολόγων) «πέρα βρέχει», καί ἡ διοικοῦσα Ἐκκλησία δέν ἐνεργοποιηθεῖ, τό μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν θά μπορεῖ νά τό διδάσκει καθολικός καί ὅποιος ἄλλος αἱρετικός -γιατί ὄχι χιλιαστής-, μέχρι καί μουσουλμάνος, ἰνδουίστης, βραχμάνος, γκουρού καί ὅποιοσδήποτε ἄλλος ἔχει σχέση μέ ὅποια θρησκεία!

«Τάδε ἔφη»

«Ἡ εἰρήνη, ἡ ἀσφάλεια, ἡ εὐημερία, ἡ οἰκονομική ἀνάπτυξη καί οἱ διαφανεῖς διαδικασίες θά ἔρθουν, ὅπως σωστά εἶχε πεῖ κάποτε ὁ Ἰωάννης Παῦλος Β', μόνο ὅταν τό κάθε κράτος ξεχωριστά δώσει τή θέση του σέ ἕνα νέο κράτος δικαίου καθολικῆς ἀρμοδιότητος» (Ἐκθεση Βα-

τικανοῦ 24/10/11). Ἕνα παγκόσμιο χωριό ὁ κόσμος, μέ παγκόσμια διακυβέρνηση καί παγκόσμιο νόμισμα, νά τό ὄνειρο τῆς «Νέας Τάξης Πραγμάτων». Κι ὅλα αὐτά μέ τίς εὐλογίες -ἴσως καί ὑπό τήν καθοδήγηση- τοῦ πάπα. Οἱ μάσκες πέφτουν... Ἡ πολτοποίηση λαῶν, πολιτισμῶν, θρησκείων ἔχει βρεῖ ἰσχυρά -κατά κόσμον- στηρίγματα. Ἀλλά «μή φοβοῦ, τό μικρόν ποίμνιον» τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας! «Μερίζων ὁ ἐν ἡμῖν ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ».

Μήπως τρελαθήκαμε;

Ἐνῶ ἡ 6η δόση δέν εἶχε ἀκόμη διασφαλισθεῖ, ἡ κυβέρνησις Γεωργίου Παπανδρέου ἀποφάσισε νά ἐνισχύσει οἰκονομικά τὰ πολιτικά κόμματα, τὰ ὅποια τόν τελευταῖο καιρό ἀδυνατοῦν νά καταβάλουν τή μισθοδοσίαν τῶν ὑπαλλήλων τους. Τό ποσό ἀνέρχεται στά 13.504.656 € ἀντιστοιχεῖ στή δόση τοῦ 3ου τριμήνου τοῦ 2011 τῆς κρατικῆς ἐνίσχυσης καί κατανέμεται ὡς ἑξῆς: ΠΑΣΟΚ: 5.436.332,61 €, ΝΔ: 4.249.890,51 €, ΚΚΕ: 1.306.274,48 €, ΛΑΟΣ: 1.089.378,37 €, ΣΥΡΙΖΑ: 972.624,83 €, ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ - ΠΡΑΣΙΝΟΙ: 450.155,20 € (βλ. ἐφ. «ΤΟ ΒΗΜΑ», 2/11/2011).

Καλά, τί ἀστρονομικά ποσά διατίθενται σέ αὐτούς πού βούλιαξαν τήν Ἑλλάδα; Ὡς πότε οἱ λαοπατέρες ἀνευρυθρίαστα θά λυμαίνονται τέτοια ποσά; Καί γιατί τούς πληρώνουμε, τή στιγμή πού ὑπάλληλοι τῶν Δήμων εἶναι ἀπλήρωτοι ἐδῶ καί δυόμιση περίπου χρόνια; Κόβουν ἀπό τούς μισθοὺς καί τίς συντάξεις μας, γιὰ νά πληρώσουν ἐκείνους, οἱ ὅποιοι ἀποδείχτηκαν «ἀπίστευτα» ἀνίκανοι νά διαχειρισθοῦν τήν κρίση, τήν ὁποία οἱ ἴδιοι μέ τίς σπατάλες τους δημιούργησαν.

«Ψωροκώσταινα» ή Πανωραία

Στή συνέχεια βρίσκουμε τήν Πανωραία στο Ναύπλιο, τήν τότε πρωτεύουσα τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους. Γιά νά ἐξοικονομεῖ τά πρὸς τό ζῆν, προσέφερε ὑπηρεσίες στόν Βενιαμίν, ὁ ὁποῖος παρέδιδε μαθήματα ἐκεῖ, μέχρι τόν Αὐγουστο τοῦ 1824, ὁπότε ὁ δάσκαλος προσβλήθηκε ἀπὸ τύφο καί «ἐξεμέτρησε τό ζῆν». Ἐκτοτε ξεκίνησε γιά τήν Ψωροκώσταινα ἕνας ἀπερίγραπτος ἀγώνας ἐπιβίωσης· ξενοπλένοντας, μεταφέροντας ὡς ἀχθοφόρος βάρη καί μερικές φορές ἀπὸ τίς ἐλεημοσύνες τῶν συνανθρώπων της προσπάθησε νά ἐξασφαλίσει στοιχειωδῶς τό ψωμί της.

Ἐκεῖνο τόν καιρό οἱ ὀρδές τοῦ Ἱμπριαῖμο πού ρήμαζαν τόν τόπο, ἄφηναν πίσω τους φωτιά καί ὀρφάνια. Ἐκατοντάδες ὀρφανά συγκεντρώθηκαν στοῦ Ναυπλίου. Ἡ Πανωραία στή μορφή ἀλλά καί στήν ψυχή, ἀδιαφορώντας γιά τά προσωπικά της προβλήματα πῆρε ὑπὸ τήν προστασία της παιδιὰ ὀρφανά, γιά νά τά μεγαλώσει καί νά ἀπαλύνει τόν πόνο τους. Πόσες φορές ἡ πρῶην ἀρχόντισσα δέν χτύπησε πόρτες καί πόρτες, ἐπαιτώντας καί ἐκλιπαρώντας γιά τά ὀρφανά τῆς Ἑλλάδος! Ὅ,τι εἶχε καί δέν εἶχε τό μοιραζόταν μέ τά ὀρφανά τῶν ἀγωνιστῶν. Αὐτὴν τὴ ζητιὰνα ἀντίκρυσαν τά ἀλητάκια τῆς παραλίας καί περιπαικτικά τήν ἀποκάλεσαν Ψωροκώσταινα.

Γνωστὸ τό προσωνύμιο Ψωροκώσταινα. Χρησιμοποιεῖται, γιά νά ὑποδηλώσει κάποιον ἐνδεῆ ἢ κατώτερο κοινωνικά. Χρησιμοποιεῖται ἐπίσης ἀπαξιωτικά, γιά νά χαρακτηρίσει τήν Ἑλλάδα ὡς κράτος φτωχὸ λόγῳ τῆς ἑλλειψῆς ὀρθολογικῆς ὀργάνωσης καί διαχείρισης τῶν ἐσόδων της. Ὡστόσο εἶναι γνωστὸ ὅτι πρόκειται γιά ὁπαρκτὸ πρόσωπο, γιά τήν ἡρωίδα τοῦ 1821 Πανωραία Χατζηκώστα ἀπὸ τίς Κυδωνιές (Αἰβαλί) τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Τό 1821 μετὰ ἀπὸ τήν ἀποτυχία τῆς Ἐπανάστασης στήν πατρίδα της, οἱ Τοῦρκοι ἐσφαξαν τοὺς συμπατριῶτες της· μπροστὰ στὰ μάτια τῆς ἀρχόντισσας Πανωραίας ἐσφαξαν τόν ζῆλοπλοτο ἔμπορο καί σύζυγό της Κωνσταντῖνο, καθὼς καί τά παιδιὰ τους. Μέσα στήν κοσμοχαλασιά λίγοι σώθηκαν καί ζήτησαν ἄλλοῦ καταφύγιο. Καί ἡ ὁμορφὴ ἀρχόντισσα βρέθηκε μόνη καί πάμφτωχη στὰ Ψαρά, ἐξ οὗ καί Ψωροκώσταινα· προστάτες της οἱ συντοπίτες της καί κυρίως ὁ δάσκαλος τῆς Ἀκαδημίας τῶν Κυδωνιῶν, Βενιαμίν ὁ Λέσβιος.

Μιά Κυριακὴ τοῦ ἔτους 1826, στήν κεντρικὴ πλατεία τοῦ Ναυπλίου μετὰ τὴ θεία Λειτουργία οἱ πενόμενοι Ἕλληνες καλοῦνται καί πάλι νά βοηθήσουν. Ὁ σοφὸς δάσκαλος Γεώργιος Γεννάδιος κραυγάζει: «Τό Μεσολόγγι χάνεται. Ἡ πατρίς καταστρέφεται, ὁ ἀγὼν ματαιοῦται, ἡ ἐλευθερία ἐκπνέει. Ἀπαιτεῖται βοήθεια σόντονος. Πρέπει οἱ ἀνδρεῖοι αὐτοὶ (οἱ ἥρωες – πρόσφυγες τοῦ Μεσολογγίου), οἵτινες ἔφαγον πυρίτιν καί ἀνέπνευσαν φλόγας, καί ἦδη ἀργοὶ καί λιμώτοντες μᾶς περιστοιχίζουσιν, νά σπεύσωσιν, ὅπου νέος κίνδυνος τοὺς καλεῖ. Πρὸς τοῦτο ἀπαιτοῦνται πόροι καί πόροι ἐλλείπουσιν. Ἀλλ' ἂν θέλωμεν νά ἔχωμεν πατρίδα, ἂν ἡμεῖς ἀξιοὶ νά ζῶμεν ἄνδρες ἐλεύθεροι, πόρους ἐδρίσκομεν. Ἄς δώσει ἕκαστος ὅ,τι ἔχει

καί δύνανται...». Κανείς όμως δεν πλησίαζε στο τραπέζι της προσφοράς. Καί τότε μπροστά στα έκπληκτα μάτια όλων, ή χήρα ή Χατζηκώσταίνα βγάζει τό ασημένιο δαχτυλίδι πού φοροῦσε, ξετρυπώνει καί ἕνα γρόσι ἀπό τήν τσέπη της καί τά ἀποθέτει ταπεινά στο τραπέζι τῆς ἐρανικῆς ἐπιτροπῆς, λέγοντας: «Δέν ἔχω τίποτα ἄλλο ἀπό αὐτό τό ασημένιο δαχτυλίδι κι αὐτό τό γρόσι. Αὐτά τά τιποτένια προσφέρω στο μαρτυρικό Μεσολόγγι». Πόσο ἔμοιαζε μέ τή χήρα τοῦ Εὐαγγελίου πού πρόσφερε τό δίλεπτο στο γαζοφυλάκιο τοῦ ναοῦ καί εἰσέπραξε αἰώνιο τόν ἔπαινο ἀπό τόν Κύριο (βλ. Λκ 21,1-4).

Κάποιος, ἀπό τόν κόσμο πού ἦταν συγκεντρωμένος, συγκινημένος ἀναφώνησε: «Γιά δεῖτε, ἡ πλούστρα ἡ Ψωροκώσταίνα πρώτη προσέφερε τόν ὀβολό της». Ἀμέσως κινητοποιήθηκε τό ἑλληνικό φιλότιμο. Γρόσια καί λίρες καί ασημικά γέμισαν τό τραπέζι τῆς ἐπιτροπῆς. Κεῖνη τή στιγμή ἡ πλούστρα Χατζηκώσταίνα ὀνοματιζόταν ἐπίσημα πλέον «Ψωροκώσταίνα», γιά νά συνεχίσει τίς εὐεργεσίες της. Ἀργότερα, στο ὀρφανοτροφεῖο πού ἵδρυσε ὁ Καποδίστριας –γριά πιά καί μέ σαλεμένο τό νοῦ ἀπό τόν πόνο καί τίς στερήσεις– προσφέρθηκε νά πλένει τά ρούχα τῶν ὀρφανῶν χωρίς καμιά ἀμοιβή. Πρίν καλά καλά χαρεῖ τά «παιδιά της», λίγο μετά τή λειτουργία του ἄφηνε τόν κόσμο αὐτό ἡ Πανωραία. Τί κι ἂν οἱ ἐπίσημοι δέν τήν τίμησαν στή θανή της! Τά παιδιά τοῦ ὀρφανοτροφείου τήν ἔκλαψαν σάν μάνα τους κι ἔτσι τήν παρέδωσαν στήν αἰώνια κατοικία της (βλ. Εὐ. Δαδιώτη, «Αἰγαιοπελαγίτικα», τεῦχος 13).

Υπάρχει ὡστόσο καί μιᾷ ἄλλῃ ἐκδοχή: Ἡ Ψωροκώσταίνα ὑπῆρξε σύζυγος ἀγωνιστῆ. Ἀδυνατώντας νά ἐξασφαλίσει τά πρὸς τό ζῆν ζητιάνευε στούς δρόμους τοῦ Ναυπλίου. Ἐκεῖ τή συνάντησε ὁ Καποδίστριας

καί τῆς ἔδωσε τόν ὀβολό του. Ἐκείνη συνειδητοποιώντας τό οἰκονομικό ἀδιέξοδο τῆς χώρας, ἔβαλε στο χέρι τοῦ κυβερνήτη ὅσα χρήματα εἶχε συγκεντρώσει. Ὁ Καποδίστριας συγκινημένος ἀπό τή χειρονομία της ἔδωσε ἐντολή νά τῆς χορηγηθεῖ σύνταξη.

Ἀνεξάρτητα ὅμως ἀπό τό ποιᾷ ἐκδοχή εἶναι ἀκριβές, τό παρανόμι τῆς Πανωραίας, Ψωροκώσταίνα, πῆρε κι ἔδωσε στίς Συνελεύσεις πού ἀκολούθησαν ἐκφράζοντας τήν ἄθλια οἰκονομική κατάσταση τῆς χώρας. Τό 1942, στή συνεδρίαση τῆς πρώτης Βουλῆς κάποιος βουλευτής ἐπανελάβε τό χαρακτηρισμό Ψωροκώσταίνα γιά τήν Ἑλλάδα. Ὁ χαρακτηρισμός, ἔστω κι ἂν φαίνεται περιφρονητικός, εἶχε κατακυρωθεῖ. Ἐξάλλου μέχρι καί σήμερα «ὅλοι ἀπό τήν Ψωροκώσταίνα ζητοῦν νά ζήσουν».

Μόνο πού σήμερα μᾶς λείπουν οἱ Ψωροκώσταίνες –εὐδοκιμοῦν, λυμαινόμενες τό Δημόσιο, οἱ mesdames τῶν λεσχῶν καί τῶν καναλιῶν– οἱ ἥρωίδες μέ τήν περιφλεγῆ γιά τήν πατρίδα καρδιά καί τόν ἔνθεο ζήλο· οἱ Πανωραῖες, πού νά προσφέρουν τόν κόπο τοῦ ἀγῶνα καί τοῦ ιδρώτα τους γιά τήν ἀνόρθωση τοῦ ἔθνους μας. Γίναμε γένος ἀγενές καί ἄγονο σέ εὐποιίες, ἀφοῦ πλήθυνε τό κακό καί μᾶς κατέκλυσε ἡ διαφθορά καί ἡ ἀποστασία. Ἀπορροφημένοι ἀπό τά δανεικά, ξεχάσαμε τά ιδανικά καί χάσαμε τόν προσανατολισμό μας.

Σήμερα, προπαντός, ἔχουμε ἀνάγκη ἀπό Ψωροκώσταίνες πού θα μποροῦν νά σμίγουν τά δάκρυά τους μέ τοῦ ὀρφανοῦ τό κλάμα, νά σκύβουν μέ συμπόνια στοῦ φτωχοῦ τό δράμα, νά δροσίζουν μέ τήν ἀγάπη τους τοῦ ἀρρώστου τό κάμα.

*Εὐδοξία Αἰγυνοστίνου
Φιλολόγος - Θεολόγος*

Θ ὀ ρ υ β ο ς...

Θόρυβος, τεχνητά φῶτα, πλαστικά χαμόγελα. Τὸ φανταχτερό σκηνικό πού ἀπαιτεῖ νά εἶναι τὸ μόνιμο φόντο τοῦ σύγχρονου βίου. Ἐκεῖ ζῶ.

Γύρω μου ἄνθρωποι πού διψοῦν, ἀλλὰ δὲν πίνουν, πού μορφώνονται γιὰ ν' ἀγνοοῦν, πού νιώθουν σημαντικοί κι εἶναι μάζα, πού πορεύονται χωρὶς νά προχωροῦν, πού στοχεύουν τὰ ἐφήμερα μασκαρεύοντας τὴν ἀδειοσύνη τους. Κι ἐγὼ ἀνάμεσα. Ζοῦμε παράλληλα χωρὶς νά συναντιόμαστε, κινούμεστε στοὺς ἴδιους χωροχρόνους ἀλλὰ σέ διαφορετικές συχνότητες, συζητᾶμε γιὰ τὴν ἀλήθεια, ἀλλὰ ἐννοοῦμε πράγματα διαφορετικά σέ κάθε λέξη.

Ἄνθρωποι γύρω μου πού ζοῦν ζωές διαποτισμένες μὲ «μοντέρνες ιδέες», θεμελιωμένες στὶς «σύγχρονες» ἀξίες, πού μοιάζουν μὲ ρόδες σέ παιδικὸ πατίνι. Κι Ἐσύ, Κύριε; Δὲν χωρᾷ στοῦ πατίνι τους. Δὲν ἔχει προβλεφθεῖ θέση γιὰ Σένα. Τὰ σύγχρονα πατίνια τὰ λένε skateboards καὶ δὲν ἔχουν τιμόνια.

Ἐκεῖνοι ἀγαποῦν τὴν ταχύτητα, σιχαίνονται τίς ζώνες ἀσφαλείας, μεθοῦν

ἀπὸ τὸν ἱλιγγο, μισοῦν τὰ χαλινάρια. Ἀπλῶς τρέχουν χωρὶς προορισμό, κυνηγώντας μία ψευδαίσθηση ἐλευθερίας, μιὰ γεύση αἰωνιότητας ταυτισμένης μὲ τὸ τίποτα.

Κι ὅμως, μιλᾶνε γιὰ ἀξίες, ἀναζητοῦν τὸ φῶς, προβληματίζονται γιὰ τὸ βαθύτερο νόημα τῆς ὑπαρξῆς τους. Ὅλοι τους ψάχνουν τὴν ἀλήθεια κι ὅλοι ὄνειρεύονται νά πετάξουν. Εἴμαστε τόσο ἴδιοι καὶ τόσο διαφορετικοί! Ὅλοι, εἰκόνες παρμένες ἀπὸ ἓνα πρωτότυπο. Παιδιά τοῦ ἴδιου Πατέρα. Μόνο πού κάποιοι διάλεξαν γιὰ μάνα τους τὴν ἀπαστράπτουσα ἐρμηδιά.

Θυμᾶμαι τότε πού θέλησα κι ἐγὼ νά τρέξω σέ πατίνι, νά μιμηθῶ τὴν ταχύτητα, ν' ἀντιγράψω τὸν ἱλιγγο. Φαινόταν εὐκόλο κι εὐχάριστο. Μὰ ἡ ταχύτητα ζαλίζει, ὁ ἱλιγγος σοῦ θολώνει τὸ νοῦ κι ἡ ὅποια πρόσκαιρη εὐχαρίστηση φεύγει ἀφήνοντας πίσω τὴν πικρὴ γεύση τοῦ τίποτα.

Σ' ἐνίωσα ὅχι μιὰ, ἀλλὰ πολλές φορές, Κύριε, νά μοῦ κλείνεις τὸ δρόμο, νά μοῦ ἀλλάζεις πορεία, νά διεκδικεῖς μία

θέση στο ὄχημά μου, νά δίνεις μάχη γιά μένα, ἀντί γιά μένα. Νά 'σαι ἐδῶ γιά μένα, ὁδοδείκτης, φάρος, ὁμπρέλα, φανός ὁμίχλης. Σ' ἔνωθα νά μέ προστατεύεις κι αἰσθάνθηκα ἀσφαλῆς. Ἀλλά ἀναρωτήθηκα «γιατί;». Γιατί τὸ βλέμμα Σου σκόνταψε πάνω μου;

Πάρα πολλοὶ ἀπὸ ὅσους εἶναι γύρω μου θά μπορούσαν ἀντικειμενικά νά χαρακτηριστοῦν πιὸ ἐξυπνοὶ, πιὸ ἱκανοί, πιὸ προικισμένοι ἀπὸ μένα καὶ μέ χαρίσματα ἄξια ἐγκωμίων. Δέν ξέρω τί ἦταν αὐτὸ πού ἀνάγκασε τὸ βλέμμα Σου νά σκαλώσει πάνω μου. Ἐπιμένεις νά κρατήσεις τὸ δικό μου χέρι καὶ νά μ' ὀδηγεῖς. Χωρὶς τὸ ἄγγιγμά Σου, Κύριε, θά 'χα χαθεῖ!

Πολλές εἶναι οἱ φορές πού τὸ ὄχημά μου μέ ἄφησε στοῦ δρόμο. Ἴσως γιατί ἦταν παραφορτωμένο. Μοῦ πῆρε καιρὸ νά καταλάβω ὅτι ἦταν ἀναγκαῖο νά ξεφορτώσω ὅλα τὰ ἄχρηστα πού κουβαλάω. Ἐσὺ δέν στριμώχνεσαι σάν ἀποσκευὴ ἀνάμεσα σέ τόσες ἄλλες. Μιά ὅποιαδήποτε θέση στή ζωὴ μου δέν Σοῦ εἶναι ἀρκετὴ. Δέν ἦταν εὐκόλο ν' ἀποχωριστῶ τὰ λαμπερά κρυσταλλάκια μου γιά νά τ' ἀνταλλάξω μέ τὸν δικό σου ἀνεκτίμητο θησαυρό. Ἀλλά πῶς νά συγκρίνω τὴ χαρὰ Σου μέ τὴν πικρίλα τοῦ τίποτα!

Συχνὰ τὰ βήματά μου θύμιζαν τὰ ἀβέβαια παραπατήματα ἐνὸς νηπίου. Σ' εὐγνωμονῶ πού ἀγάπησες τὰ νήπια. Οἱ ἄνθρωποι ἐπιμένουν νά στηρίζονται στίς δικές τους δυνάμεις, στίς δικές τους ἐπιλογές, στίς δικές τους ἱκανότητες. Ψάχνουν τὸ δρόμο, μὰ Ἐσὺ εἶσαι ὁ δρόμος, ψάχνουν τὴν ἀλήθεια, ἀλλά ἡ ἀλήθεια εἶσαι Ἐσὺ. Λένε πὼς ψάχνουν τὸ φῶς. Δέν τὸ ξέρουν οἱ δύστυχοι πὼς ψάχνουν Ἐσένα.

Κράτα τὸ τιμὸνί τῆς ψυχῆς μου, Κύριε, καὶ πᾶμε. Κι ἴσως οἱ ἄνθρωποι γύρω μου κάποτε δοῦν πὼς μόνο μαζὶ Σου ὁ δρόμος γίνεται χαρὰ, γίνεται φῶς. Ἴσως κάποτε δοῦν πὼς μόνο κρατώντας τὸ δικό Σου χέρι ὅλα τ' ἄλλα παίρνουν τὴ σωστὴ τους θέση.

Μαρτινιανή

ΔΩΡΕΕΣ

Γιά τὴν Αἴθουσα

* Γούδας Ἀλέξανδρος 300 €
* Δαδῆς Στυλιανός 50 € * Δερά-
λας Ἰωάννης 20 € * Ζαγκαρέτος
Λεωνίδας 500 € * Ἰσπικούδη Ρο-
δόπη 100 € * Κανελλάκης Νικό-
λαος 110 € * Καργόπουλος Νικό-
λαος 20 € * Καρύογλου Θωμᾶς
50 € * Κουρούς Νικόλαος 50 €
* Κουρούς Σπύρος 50 € * Λαζί-
δης Ἰωάννης 100 € * Μαρούδας
Παναγιώτης 50 € * Μουρατίδου
Εὐθαλία 30 € * Μπόκαρης Ἰωάν-
νης 20 € * Νικολαΐδου Σοφία
200 € * Παγωνίδου Μάρθα 600 €
* Παπάζογλου Χαρίκλεια 250 € *
Παπαρνάκης Ἀθανάσιος 20 € *
Ράμναλης Ἡλίας 20 € * Τ.Δ.
200 € * Ταρασίδης Γρηγόριος
100 € * Τσιαντήρης Κωνσταντῖ-
νος 20 € * Χαραλαμπίδης Ἀνα-
στάσιος 20 € * Χατζητόλιας Ἡλί-
ας 150 € * Ἀνώνυμος 240 € *
Ἀνώνυμος 500 €.

Γιά τὸ Περιοδικό

* Ἀντωνιάδης Παῦλος 10 € * Ἰ.
Μ. Ἱερουσαλήμ 50 € * Κιούση
Ἀλεξάνδρα 15 € * Κοκκίνου Εἰ-
ρήνη 10 € * Λαζάρου Κωνσταντῖ-
νος 10 € * Νικολοπούλου Δήμη-
τρα 10 € * π. Καντήρης Ναθανα-
ήλ 10 € * Σαμαρτζίδης Χρῆστος
40 € * Συμεωνίδου Ἀνδριάννα
10 €.

Γιά τὴν Ἱεραποστολή

* Λιούπας Ἰωάννης 30 €.

Γιά τὴ Φιλανθρωπία

* Παυλὴ Ὅσια 50 €.

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΙΕΡΑΡΧΕΣ ΚΑΙ Η ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΑΚΜΗ

Προστάτις της, πού τήν είχε διασώσει από πληθος κινδύνων κατά τή χιλιόχρονη ιστορία της, είχε αποσύρει τή Σκέπη της πικραμένη από τήν απομάκρυνση τών πολιτῶν της από τό δρόμο τοῦ Υἱοῦ καί Θεοῦ της!

Οἱ πονεμένοι Ρωμηοί καθ' ὅλη τή διάρκεια τῆς Τουρκοκρατίας, παρά τό θρύλλο, αἰσθάνονταν τήν Παναγία νά θρηνεῖ μαζί τους. Ἔσπευδαν μάλιστα νά τήν παρηγορήσουν μέ τό χιλιотραγουδισμένο «σώπασε, κυρά Δέσποινα, καί μήν πολυδακρύζεις, πάλι μέ χρόνια μέ καιρούς πάλι δικά μας θά ἔναι». Καί ἦρθαν οἱ καιροί καί ξανάγιναν κάποια δικά μας. Ἔτσι πιστέψαμε; Ἔτσι μᾶς εἶπαν ἐκεῖνοι πού ταυτίστηκαν μέ τούς «προστάτες» μας; Τό βέβαιο εἶναι ὅτι οἱ «προστάτες» ἐκεῖνοι ἀλλήλα πολὺ περισσότερο οἱ σημερινοί, καθώς καί οἱ δικοί μας στήν ὑπηρεσία τους, οἱ κατά καιρούς ἐθνοσωτῆρες, δέν ἀνέχονταν νά προσβλέπει ὁ λαός μας καί σέ ἀλλοιους προστάτες πέρα ἀπό τούς ἰδίους. Τί νά κάνουν ὁμως, πού ὁ λαός ἀργεῖ σημαντικά νά «ξεστραβωθεί»; Ἀποδέχθηκαν καί κάποιους ἀλλοιους. Μάλιστα τήν Παναγία τήν ἀνέδειξαν σέ προστάτιδα τῶν ἐνόπλων Δυνάμεων, ὡσάν νά εἶναι πολεμόχαρη αὐτή καί ὄχι ἀπλῶς προστάτιδα τῶν ἀδικουμένων. Ἀποδέχθηκαν καί τούς τρεῖς Ἱεράρχες ὡς προστάτες τῆς παιδείας. Βέβαια ἀπό παιδεία δέν γνώριζαν. Οὔτε ἀπό παιδεία τῆς Ρωμηοσύνης οὔτε καί ἀπό τήν ἀλλήλων ἀρχαίων προγόνων μας, πρός τό πνεῦμα τῶν ὁποίων κήρυξαν ἐπιστροφή! Ὅλοι ἐκεῖνοι, παιδιά τῆς Δύσης, διεκδικοῦσαν γιά τόν ἑαυτό τους τήν ἀποκλειστική θέση στήν καρδιά τοῦ

Εἶναι ὥρα νά πάψουμε νά ὑποκρινόμαστε. Τό νεοελληνικό ὑπό ξένη κηδεμονία κράτος (προτεκτοράτο) διέρχεται ἴσως τήν τελευταία του φάση, τή φάση τῆς τελικῆς παρακμῆς πρὶν ἀπό τήν κατάρρευση! Οἱ ξένοι προστάτες (προτέκτορες) σέ ἀγαστή συνεργασία μέ τούς ντόπιους ἐξουσιαστές -τούς πρόθυμους νά ὑπηρετήσουν τά ξένα συμφέροντα μέ ἀντάλλαγμα τήν ἀσκήση τῆς ἐξουσίας- ἀπογύμνωσαν τή χώρα ἀπό τούς πραγματικούς διαχρονικῶς προστάτες της.

Ὁ θρύλλος λέγει ὅτι, ὅταν ὁ Μωάμεθ πολιορκοῦσε τή βασιλεύουσα τῶν πόλεων, εἶχε ἀπελπιστεῖ ὅτι θά καταφέρει νά τήν ἐκπορθήσει. Τότε κάποιος ἀπό τούς αὐλικούς του τόν πληροφοροῦσε ὅτι ἡ Πόλη τοῦ εἶχε δοθεῖ. Εἶχε λάβει ἐκεῖνος ἀπό μέσα τήν εἶδηση ὅτι ἡ

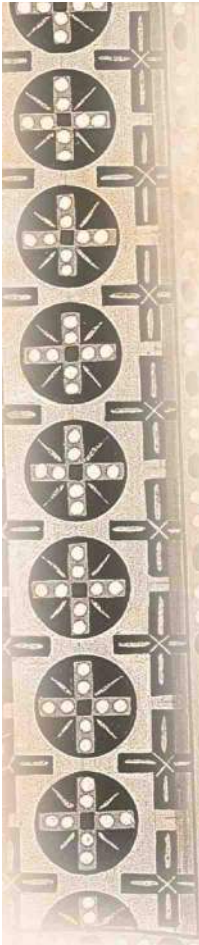
λαού. Καί τελικά τό κατάφεραν. Κατάφεραν ὅμως συνάμα τήν ἐξαχρείωσή του, τόν ἐκμαυλισμό τῆς συνείδησής του, τή θλιβερή παρακμή του. Καί τώρα, διαδραματίζοντας τόν ἴδιο ρόλο, τοῦ «προσ-τάτη», ἐπιχειροῦν τή «σωτηρία» του!

Οἱ τρεῖς Ἱεράρχες δέν ἔχουν πλέον καμιά θέση στά σχολεῖα, ἀφοῦ αὐτοί προστατεύουν τήν παιδεία καί παιδεῖα δέν ὑφίσταται. Ἄν δεχθοῦμε ὅτι παιδεῖα εἶναι ὅ,τι ἀπομένει στήν περίπτωση πού λησμονηθοῦν ὅλες οἱ γνώσεις πού ἀποκτᾷ ὁ μαθητής στίς σχολικές αἰθουσες, τί μπορεί νά εἶναι αὐτό παρά τό ἥθος καί τό φρόνημα; Ἀλλὰ οὔτε ἥθος οὔτε φρόνημα καλλιιεργεῖται πλέον στά σχολεῖα. Ἡ παιδεῖα ἔχει καταπέσει ἀπό δεκαετιῶν σέ ἐκπαίδευση γνωσικεντρική ἀρχικά, χρησιμοθηρική στή συνέχεια. «Πρῶτα ὁ μαθητής», διατείνεται τό καθ' ὑλήν ἀρμόδιο ὑπουργεῖο τῆς μή ἐθνικῆς Παιδείας, Ὁρησκευμάτων καί Διά βίου μάθησης! Ἀλλὰ ὁ μαθητής ἀντιλαμβάνεται τί τοῦ ἐτοιμάζουν οἱ γονεῖς του, οἱ ἐκπαιδευτικοί, ἡ Πολιτεία: ἀδιέξοδα καί μόνον ἀδιέξοδα. Καί ἀντιδρᾷ. Κάποιες φορές μέ ἐκδήλωση ἀκραίας ὁπωσδήποτε συμπεριφορᾶς, ὅπως ὅταν γράφει τό σύνθημα: «Τά σχολεῖα φωτίζουν μόνο ὅταν καίγονται»!

Οἱ τρεῖς Ἱεράρχες δέν ὑπῆρξαν παιδαγωγοί μέ τή στενή ἔννοια τοῦ ὅρου, δηλαδή δέν δίδαξαν σέ σχολικές αἰθουσες. Γιατί τότε θεωροῦνται προστάτες τῆς παιδείας μας; Ἀσφαλῶς, διότι ὑπῆρξαν οἱ κατ' ἐξοχήν διδάσκαλοι, διδάσκαλοι διά τοῦ παραδείγματος. Καί αὐτό εἶναι πού μᾶς πληγώνει κατάβαθα! Ἐχοντας ὑποκύψει στή λαγνεία τοῦ δυτικοῦ πνεύματος

τοῦ «διαφωτισμοῦ» υἱοθετήσαμε τόν ἰδεαλισμό, ὁ ὁποῖος ἀγνοεῖ τό πρόσωπο καί προβάλλει τήν ἰδέα. Σέ ἀντίθεση μέ τούς ἀρχαίους προγόνους μας, οἱ ὁποῖοι στήν ἀγνοία τῆς εἰδωλοπατρίας βυθισμένοι εἶχαν ἀρθεῖ στό ὕψος νά προβάλλουν πρόσωπα, ἔστω καί μυθικά, πρὸς μίμηση (χαρακτηριστική ἡ περίπτωση τοῦ μύθου τοῦ Προδίκου γιά τόν Ἡρακλεῖ), οἱ ἰδεαλιστές καί οἱ διάδοχοί τους οἱ ὑλιστές προβάλλουν ἰδέες. Σέ ἀντίθεση πρὸς τήν Ἐκκλησία, πού στά ἐρωτήματα τί εἶναι ἀλήθεια, τί ἐλευθερία, τί δικαιοσύνη, τί ἀρετή, τί ζωή ἀπαντᾷ: ὁ Χριστός, οἱ ἰδεαλιστές καί οἱ ὑλιστές ἀναλώνονται στό νά δώσουν διάφορους ὁρισμούς στριφνούς ἕως ἀκαταλαβίστικους ἀκολουθώντας τό παράδειγμα τῶν κυνηγῶν τοῦ αἰσωπείου μύθου· δέν θέλουν νά ἔλθουν σέ ἐπαφή μέ τόν «ῥέοντα», τά ἴχνη του μόνο ἀναζητοῦν!

Οἱ τρεῖς Ἱεράρχες συνάντησαν τόν Χριστό καί ἔζησαν μέ τόν Χριστό. Καί ὅποιοι συναντοῦν τόν Χριστό εἶναι διδάσκαλοι τῆς ἀλήθειας, τῆς ἐλευθερίας, τῆς δικαιοσύνης καί τῆς ζωῆς. Δίδαξαν μέ τά ἔργα τους τά πλεῖστα ὅσα καί θαυμαστά. Καταφρόνησαν ὅλα ὅσα ὁ κόσμος θεωρεῖ σημαντικά καί παθιάζεται γι' αὐτά: πλοῦτη, ἡδονές, τιμές, ἀξιώματα, δόξα! Ὅλοι ἦσαν εὐκατάστατοι, ἀλλὰ ἐπώχρυσαν μέ τή θέλησή τους ἐπιλέγοντας τήν ἀσκητική βιοτή, ὅπως καί ὁ μέγας Δάσκαλός τους, πού δέν εἶχε «ποῦ τήν κεφαλὴν κλίνη»! Δέν τούς κέρδισε ὅμως ὁ κυνισμός, γέννημα τῆς μυστικιστικῆς

Ἀνατολῆς, πού μεταφυτεύτηκε στή Δύση ὡς ὑπαρξιστικός ἀθεϊσμός. Ἐσκυψαν ἐπάνω ἀπό τόν πονεμένο συνάνθρωπό τους μέ εὐσπλαχνία, ὅπως καί ὁ Δάσκαλός τους ἐπάνω ἀπό τόν λαό, πού ἐβλεπε ὡς πρόβατα χωρίς ποιμένα. Ἐκτίσαν τεράστια φιλιανθρωπικά ἰδρύματα (Βασιλειάδα), κατήγγειλαν τήν κοινωνική ἀδικία (ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος). Περιφρόνησαν τήν ἐξουσία εἴτε ὡς ἀξίωμα, ἀπό τό ὁποῖο παραιτήθηκαν (ἅγιος Γρηγόριος), εἴτε ὡς ἀπειλή ἐπιβολῆς ποινῆς (ἅγιος Βασίλειος ἔναντι Οὐάλληεντος καί Ἰουλιανοῦ, ἅγιος Ἰωάννης ἔναντι Ἀρκαδίου). Χλεύασαν τίς ἀπειλές γιά βασανιστήρια, δήμευση τῆς περιουσίας, θάνατο (ἅγιος Βασίλειος). Πρόβαλαν τήν ἀξία τῆς πνευματικῆς ἐλευθερίας, πού ἀποκτᾶται μέ τόν τραχύ ἀγώνα κατά τῶν παθῶν, τήν ὁποία προκλητικά ἀγνοεῖ τόσο ὁ ἰδεολογισμός ὅσο καί ὁ ὕλισμός. Ἐστρεψαν τό ἐνδιαφέρον ἐκείνων πού τούς ἀκουγαν νά κηρύττουν καί ὅσων διαχρονικά μελέτησαν καί μελετοῦν τά ἔργα τους καί τό παράδειγμά τους πρός τήν ὄντως Ζωή, τόν Ἰησοῦ Χριστό. Καί ἔχοντας ζήσει ὑποδειγματικά, κοιμήθηκαν ὁσιακά: Ὁ ἅγιος Βασίλειος, πρίν ἀσπρίσουν τά μαλλιά του, γιά νά εἶναι ὑπόλογοι οἱ Νεοέλληνες πού «λατρεύουν» τόν γεράκο τῆς Coca cola! Ὁ ἅγιος Γρηγόριος σέ ἕνα ταπεινό καλῦβι τῆς Καππαδοκίας μέ ἀδιάλειπτη προσευχή γιά τή σωτηρία τοῦ κόσμου! Ὁ ἅγιος Ἰωάννης καθ' ὁδόν πρός τόν τόπο τῆς τελευταίας του ἐξορίας!

Ποιά σχέση ἔχουν αὐτοί μέ μᾶς τούς παραδομένους ἄνευ ὄρων στή λαγνεία τῆς εὐδαιμονίας, ὅχι βέβαια μέ τήν ἀρχαιοελληνική σημασία τοῦ ὄρου, ἀλλὰ μέ τή σύγχρονη τῆς ἀπληστίας πρός κατανάλωσιν; Ποιά σχέση ἔχουν μέ μᾶς τούς λάτρεις τοῦ πλούτου, γιά τήν ἀπόκτηση τοῦ ὁποίου εἴμαστε πρόθυμοι νά πουλήσουμε ὅχι μόνο τήν πατρίδα μας, ἀλλὰ καί τήν ψυχή μας; Ποιά σχέση ἔχουν μέ μᾶς τούς δειλούς καί μικρόψυχους, πού τρέμουμε μή καί ποῦν κακό λόγο γιά μᾶς οἱ «προστάτες» μας; Οὐδεμία! Γι' αὐτό καί δέν χαίρονται πού τούς «τιμοῦμε» ἀκόμη. Δέν παρעυρίσκονται κἄν στήν «τιμητική» πρός αὐτούς ἐκδήλωσι. Τό ἀντιλαμβανόμεστε αὐτό κι ἐμεῖς, γι' αὐτό βαριεστημένοι ἀναφωνοῦμε: «Πότε ἐπιτέλους θά σταματήσει αὐτή ἡ φαρσοκωμωδία; Γιατί ἡ Πολιτεία εἶναι τόσο ἀτολμη;». Ἀλλὰ ἡ Πολιτεία ζυγίζει καί ξαναζυγίζει τό πολιτικό κόστος καί θεωρεῖ ἀσύμφορη τή βιαστική ἀπόφαση. Πάντως ὅλα δείχνουν ὅτι ἡ ὥρα ἐγγίζει.

Τό ἐρώτημα πού πρέπει νά θέσουμε ἐμεῖς πού πονοῦμε τό κατάντημά μας καί ἀγαποῦμε τήν Ἐκκλησίαν εἶναι ἄλλο: Ἡ Πολιτεία εἶναι αὐτή πού ἦταν. Ἱεράρχες πού νά στοιχίζονται πίσω ἀπό τούς τρεῖς μεγίστους φωστῆρες ὑπάρχουν στίς ἡμέρες μας; Αὐτούς περιμένουμε νά προβάλλουν, ἔστω καί λίγοι, ὅπως καί τότε. Ἄς πάψουμε νά κλαψουρίζουμε γιά τίς ἀποφάσεις τῆς Πολιτείας. Ὁ Χριστός μᾶς εἶπε: «Ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται». Ἐμεῖς ποῦ ἀνήκουμε;

Ἀπόστολος Παπαδημητρίου

Πρωτεύουσα της οίκουμένης

Πολλές είναι οι πόλεις εκείνες για τις οποίες δέν χρειάζονται συστάσεις. Τό ὄνομά τους ἀνακαλεῖ ἄμεσα στή μνήμη πληθός εἰκόνες χαρακτηριστικές τοῦ τοπίου καί τῆς ἱστορίας τους. Ὑπάρχουν ὅμως καί κάποιες, λιγότερες σέ ἀριθμό, πού ἐκτός ἀπό αὐτό ἔχουν τό προνόμιο νά ἀποτελοῦν τό σῆμα κατατεθέν ἑνός ὁλόκληρου πολιτισμοῦ. Μιά τέτοια πόλη εἶναι ἡ Ρώμη.

Urbs orbis. Πρωτεύουσα τῆς οἰκουμένης. Ἔτσι τήν ὀνόμαζαν οἱ κάτοικοί της, ὅταν ἤκμαζε ἡ ρωμαϊκή αὐτοκρατορία. Πράγματι, οἱ Ρωμαῖοι μέ ἀρκετή δόση αὐταρέσκειας πίστευαν πώς ὁ πολιτισμένος κόσμος τελειώνει ἐκεῖ πού βρίσκονται τά ὅρια τῆς ρωμαϊκῆς ἐπικράτειας. Πολιτισμός, τέχνη, ἀστική ζωή δέν ὑπῆρχαν στούς «ἔξω», στούς βαρβαρικούς λαούς. Μέχρις ἑνός σημείου αὐτό δέν ἦταν ὑπερβολή. Τά μεγαλύτερα κέντρα τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ, ἡ Ἑλλάδα, ἡ Αἴγυπτος κι ὡς ἕνα βαθμό ἡ Μεσοποταμία, ἦταν ρωμαϊκές ἐπαρχίες. Ἡ Μεσόγειος τῶν Ἑλλήνων καί τῶν Φοινίκων εἶχε γίνει ρωμαϊκή λίμνη. Οἱ

κοινοί γείτονες τοῦ κράτους δέν διέθεταν τίποτε ἀπό ὅλα αὐτά πού θά ἔκαναν περὶφανο ἕναν Ρωμαῖο: μεγάλες πόλεις, τέχνη ὑψηλοῦ ἐπιπέδου, φιλοσοφία, ἀνεπτυγμένη νομοθεσία. Ὅμως ὑπῆρχε καί κάτι ἐπιπλέον: Τό γεγονός πώς τόσοι λαοί βρέθηκαν στά ὅρια τῆς ἴδιας ἐπικράτειας σήμαινε πώς ὑπῆρχε καί μία ἀξιόλογη διακίνηση ἀνθρώπων καί ἰδεῶν σέ ὅλους τους τομεῖς: καί πού, ἐκείνη τήν ἐποχή, δέν συνέβαινε πουθενά ἀλλοῦ στόν κόσμο.

Ἡ Ρώμη ἐκεῖνο τόν καιρό ἦταν ἡ μεγαλύτερη πόλη τοῦ πλανήτη. Ἀπό κεῖ ξεκινοῦσαν τά «νεῦρα» πού ἔδιναν ζωή καί κίνηση στίς ἐπαρχίες τῆς αὐτοκρατορίας. Ὁ σκελετός πού στήριζε τό οἰκοδόμημα -σιδερένιος, εἶναι ἡ ἀλήθεια- ἦταν οἱ λεγεῶνες της. Ὅμως καί ἡ ὀργάνωση τῆς διοίκησης ἦταν ἀξιοθαύμαστη. Τό νομικό σύστημα της ὑπῆρξε ἡ βάση γιά τό δικό μας. Τό ρωμαϊκό κράτος διέπρεψε στήν κατασκευή δημοσίων ἔργων. Ἀμφιθέατρα, ὑδραγωγεῖα, λουτρά, γέφυρες, δρόμοι σώθηκαν μέχρι σήμερα καί ἀποτελοῦν μαρ-

τυρίες μιᾶς θαυμαστής οἰκοδομικῆς δραστηριότητος. Ἡ ὑπεροπλία τῆς Ρώμης εἶχε σάν ἀποτέλεσμα γιά πολλές δεκαετίες νά μή συμβαίνουν εἰσβολές, ταραχές, ἐπαναστάσεις. Οἱ πόλεμοι εἶχαν παύσει. Ὁλος ὁ κόσμος ἀπολάμβανε τήν *pax romana*. Κέντρο αὐτοῦ τοῦ κόσμου ἦταν ἡ Ρώμη. Ἐκεῖ ὁδηγοῦσαν ὅλοι οἱ δρόμοι.

Καί μία μέρα, διάβηκε ἕναν ἀπό αὐτούς τούς δρόμους κι ἔφτασε στή Ρώμη δέσμιος κάποιος ἑβραῖος δάσκαλος. Τό ἔγκλημά του ἦταν πώς κήρυττε «Χριστόν καί τοῦτον ἐσταυρωμένον». Λίγα χρόνια ἀργότερα, στήν ἴδια πόλιν θά ἔβρισκε μαρτυρικό θάνατο. Τέσσερις αἰῶνες μετὰ εἶχε γίνει ἡ ἀνατροπή: Ὁ Χριστός κατέκτησε τό Καπιτώλιο. Ἡ Ρώμη τῶν αὐτοκρατόρων ἔδωσε τή θέσιν της στή Ρώμη τῶν μαρτύρων καί τῶν ἁγίων. Ἐγινε ἔδρα τῆς πιό σημαντικῆς ἐπισκοπῆς τῆς Δύσης. Ἡ πρώτη σέ μέγεθος πόλιν τῆς αὐτοκρατορίας προσέδωσε κύρος καί δύναμιν στούς ἐπισκόπους της. Πολλοί ἀπό αὐτούς ὑπῆρξαν διαπρεπεῖς προσωπικότητες μέ σημαντικό ἔργο θεολογικό καί φιλανθρωπικό. Ὁ λαός πού τούς ἀγαποῦσε τούς ὀνόμαζε «πάπες» (πατέρες).

Οἱ πάπες τῶν πρώτων αἰώνων, τήν ἐποχή πού τό κράτος κατέρρεε, στάθηκαν μπροστά καί ὑπερασπίστηκαν τό ποίμνιό τους ἀπέναντι σέ εἰσβολεῖς καί βαρβάρους. Ἡ Ρώμη τῶν παπῶν ἄντεξε στήν πλημμυρίδα τῶν γερμανικῶν εἰσβολῶν. Ἀπό κεῖ ξεκίνησαν ἀργότερα ὅλες ἐκεῖνες οἱ προσπάθειες γιά τόν ἐκχριστιανισμό τῶν βάρβαρων λαῶν τῆς Δύσης. Γι' αὐτό καί τά νεαρά ἔθνη τῆς δυτικῆς Εὐρώπης προσέβλεπαν στή Ρώμη μέ σεβασμό. Ἀλλά καί ἔναντι τῶν ἀδερφῶν τῆς Ἀνατολῆς τό κύρος τῶν παπῶν ἦταν σημαντικό. Μέχρι τό τέλος τῆς εἰκονομαχίας ὁ πάπας τῆς Ρώμης ἦταν κριτήριο ὀρθοδοξίας. Οἱ αὐτοκράτορες

στήν Κωνσταντινούπολινμποροῦσαν νά ὑποχρεώσουν ὅλους τούς ἐπισκόπους τῆς Ἀνατολῆς νά συμμορφωθοῦν μέ τίς αἰρετικές τους γνώμες. Ὁ πάπας ὅμως ἦταν πολὺ μακριά κι ἐλεύθερος ἀπό τόν κρατικό καταναγκασμό. Καί σέ κάθε κρίση πού ἀφοροῦσε θέματα πίστεως, οἱ ἀνατολικοὶ ἀκούγαν μέ προσοχή τή γνώμην τῆς Ρώμης.

Πέρασαν αἰῶνες κι ἦρθε τό Σχίσμα. Ἡ Ρώμη ἀπό κριτήριο τῆς Ὀρθοδοξίας ἔγινε χαλκεῖο καινοφανῶν διδασκαλιῶν. Ἡ «ἐπηρμένη παπική ὀφρὺς» διεκδίκησε παράνομα πρωτεῖα ἐξουσίας καί τήν παγκόσμια δικαιοδοσία ὅλων τῶν ἐκκλησιῶν. Ἡ ἐκκλησία τῆς Ρώμης ὑπέκυψε στόν τρίτο πειρασμό. Μετατράπηκε σέ κρατική ἐξουσία μέ τόν πάπα ἐπίγειο πρίγκιπα. Ἡ Ρώμη κέντρο σημαντικό πολιτικῆς ἐξουσίας γιά μία φορά ἀκόμη στήν ἱστορία, μόνο πού φορέας της αὐτή τή φορά ἦταν ὄχι αὐτοκράτορας ἀλλά ἐπίσκοπος, ἐκπρόσωπος Ἐκείνου πού δήλωσε ὅτι ἡ Βασιλεία Του δέν εἶναι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. Τό μεγαλεῖο πού ἀπέκτησε ἡ Ρώμη καί οἱ πάπες αὐτή τήν περίοδο θά πρέπει νά κριθεῖ μέ πολιτικά κριτήρια καί μόνο. Μέ ἐκκλησιαστικά κριτήρια θά βγαίνει πάντα ἐλλίπης.

Ταραγμένη καί μεγαλειώδης ἡ ἱστορία αὐτῆς τῆς πόλης ἔχει ἀφήσει πολλὰ ἴχνη. Μεγαλόπρεπα μνημεῖα, ναοί καί ἄλλα ἔργα ἀρχιτεκτονικῆς, θαυμάσια μουσεῖα. Ἐμεῖς σέ μιὰ σειρά ἀπό σύντομα σημειώματα θά ἐπισκεφτοῦμε μερικά ἀπ' αὐτά. Ὅχι τόσο τά μεγάλα καί σημαντικά ὅσο κάποια μικρά καί λιγότερο γνωστά. Θά τά πλησιάσουμε ὡς προσκυνητές καί ὄχι ὡς τουρίστες. Καί θά ἀφουγκραστοῦμε τίς ἱστορίες πού ἔχουν νά μᾶς ποῦν. Ἱστορίες ἡρωισμού κι ἀδυναμίας, μεγαλείου καί ἀθλιότητος. Ἱστορίες πού συγκινοῦν, συνεπαίρνουν καί διδάσκουν.

Χαράλαμπος Μουρατίδης

Μία έκδήλωση γιά... μᾶς!

Τετάρτη 9 Νοεμβρίου 2011... 12.30 τό μεσημέρι... Ἡ αἴθουσα τελετῶν σιγά σιγά γεμίζει. Φοιτήτριες καί φοιτητές τοῦ Α.Π.Θ. ἔρχονται σ' ἓνα μικρό διάλειμμα μεταξύ τῶν τόσο φορτωμένων ὥρῶν μαθημάτων, νά παρακολουθήσουν μία έκδήλωση... Ὁ χώρος αὐτός φιλοξενεῖ κατά καιρούς ποικίλες έκδηλώσεις, πολιτιστικές, ἐπιστημονικές, γεγονότα διάφορα πού ἀφοροῦν σέ κάποιους καί τούς υπόλοιπους ἐνδιαφέρουν ἐλάχιστα. Αὐτή τή φορά ὅμως ἡ «ἐκδήλωση» ἔχει χαρακτηριστήρα ἐντελῶς διαφορετικό. Ὅταν σέ μία συζήτηση ἀναφέρθηκε πώς θά γίνει Ἁγιασμός, μία συμφοιτήτρια μέ ἐκπληξη παρατήρησε: «Μπᾶ, γίνεται κάπὶ καί γιά μᾶς;». Ἁγιασμός... Σ' αὐτήν τήν αἴθουσα, στήν καρδιά τοῦ Πανεπιστημίου, συντελεῖται ἓνα μυστήριο... Καί ὅπως πολύ εὐστοχα παρατήρησε αὐτή ἡ φοιτήτρια, γίνεται ἀποκλειστικά γιά μᾶς. Κατεβαίνει γιά μᾶς τό Πνεῦμα τό ἅγιο γιά νά ἀνακαινίσει, ν' ἁγιάσει τόν καθένα μας μέ τίς ἀγωνίες μας καί τούς ἀγῶνες μας, τή Σχολή μας καί τό Πανεπιστήμιό μας... Μέσ στούς ξέφρενους ρυθμούς μας, τούτη ἡ ὥρα ἀποτελεῖ μία ὁαση... Μιά εὐλογία ξεχωριστή πού συνοδεύει ὅλο τό ἔτος, μία κι ἡ παρουσία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στή ζωή μας, καθοδηγεῖ καί κατευθύνει σέ μία αὐξηση κατά Θεόν, ἀκαδημαϊκά καί προσωπικά... Καί θ' ἀτσαλώσει μέσα μας, σ' αὐτή τήν ἐποχή τῆς εἰδωλοποίησης τῶν εὐκολῶν ἐπιτυχιῶν, μία θέληση ἰσχυρή καί ἀγωνιστική, ὅπως εὐχήθηκε κι ὁ ἱερέας πού μᾶς ἁγίασε. Μιά ἐπιθυμία νά μορφώσουμε μία θέληση πρῶτα ἐν Χριστῷ... Εὐχαριστοῦμε πολύ τό συντονιστικό τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν φοιτητῶν γι' αὐτήν τήν πρωτοβουλία!

Εἰ.Λ.
φοιτήτρια Α.Π.Θ.

Τό καλύτερο φλουρί

Ήταν άνώφελο ν' άρνηθεϊ. Τό καταλάβαινε πολύ καλά ή Ειρήνη. Άφοϋ μητέρα δέν είχε, θά έπρεπε νά έρθει νά τής συμπαρασταθεϊ ή πεθερά της. Στην άρχή σκέφθηκε νά πεί πώς θά τά έβγαζε πέρα μόνη της, μά ό Γρηγόρης θεωρούσε δεδομένη τή βοήθεια τής μάνας του. Όχι πώς είχε κανένα πρόβλημα μέ τήν πεθερά της ή Ειρήνη, κάθε άλλο. Ήταν πάντα από μακριά κι αγαπημένες. Γι' αυτό φοβόταν τό από κοντά, δέν τό ήξερε. Ήθελε δέν ήθελε, λοιπόν, θά τό μάθαινε.

- Μās έκανες, Ειρήνη μου, τό πιό όμορφο χριστουγεννιάτικο δώρο, τής είπε χαρούμενη, όταν τρεις μέρες μετά τά Χριστούγεννα, τή μέρα πού γύρισε μέ τό μωρό από τήν κλινική, ήρθε και έγκαταστάθηκε στό σπίτι τους.

Ή αλήθεια ήταν πώς χωρίς τήν πεθερά της ή Ειρήνη θά ήταν αδύνατο νά τά βγάλει πέρα, μά ούτε στόν έαυτό της δέν τό όμολογούσε. Όσο δέ έβελεπε τόν Γρηγόρη νά κάνει σάν τρελός μέ τόν γιό του και νά γίνεται ακόμα πιό τρελός μέ τή μάνα του, τής έρχόταν νά σκάσει!

Τήν παραμονή τής Πρωτοχρονιάς ήταν όλη ή οικογένεια καλεσμένη στή μεγάλη κουινιάδα της, μά εκείνη μέ τόν Γρηγόρη δέν μπορούσαν νά πāνε.

- Μαμά, έσύ νά πās, άκουσε μέ χαρά τόν Γρηγόρη νά λέει. Έμεις ένα βράδυ θά τά βγάλουμε πέρα. Έπειτα πρέπει κι ή Ειρήνη νά άρχίσει νά τά βγάξει πέρα μόνη της. Έχεις κι έσύ τό σπίτι σου και τίς υποχρεώσεις σου.

Κοίταξε μέ παράπονο τόν γιό της ή κυρα-Άντιγόνη.

- Μέ βαρεθήκατε κιόλας! είπε, μά στό βάθος έδειχνε πώς τή βόλευε ή άνεση πού τής έδινε.

- Θά κάνουμε μπάνιο τό μωρό, θά μαγειρέψω για σās, θά σās έτοιμάσω και τή Βασιλόπιτα και ύστερα θά φύγω, δήλωσε ή κυρα-Άντιγόνη και έπесε μέ τά μούτρα στή δουλειά.

Νά μήν τό παραδεχτεί ή Ειρήνη πώς όλα τά κατάφερνε ή πεθερά της; Πώς νά μήν τό παραδεχτεί; Τό φαγητό πεντανόστιμο, ή Βασιλόπιτα καλύτερη από τοϋ ζαχαροπλαστείου και στίς δουλειές της νοικοκυρά πρώτη. Όστερα, τά έκανε όλα μέ τόση χαρά, μέ τέτοια διάθεση! Μά τί τά θές, ή πεθερά είναι πάντα πεθερά!

Έφυγε ή κυρα-Άντιγόνη κι ή Ειρήνη έμεινε μόνη μέ τόν άντρα της και τό μωρό της. Δέν πρόλαβε όμως ν' άπολαύσει για πολύ τήν ευτυχία της. Ό γιός της θαρρείς και τοϋ κακοφάνηκε πού έχασε τή γιαγιά.

Από τήν ώρα πού ξύπνησε δέν σταμάτησε νά κλαίει. Τά 'χασε ή Ειρήνη, δέν ήξερε τί νά κάνει.

- Πάρε τή μαμά! Ρώτησέ την τί νά κάνουμε, είπε αναστατωμένη στόν Γρηγόρη.

- Τί νά μάς πεί ή μαμά, Ειρήνη μου; απάντησε εκείνος. Μήπως είναι γιατρός;

- Ξέρει ή μαμά, είπε μέ σιγουριά ή Ειρήνη. Ξέρει τί πρέπει νά κάνουμε.

Καί πραγματικά ήξερε ή μαμά. Σέ λίγη ώρα τό μωρό κοιμότανε ήσυχια.

- Είναι πονάκια, τοῦ είπε, φτιάξτε του ένα χαμομηλάκι καί θά περάσει.

Ανήμερα Πρωτοχρονιάς καί ή κυρα-Άντιγόνη, άφοῦ τακτοποίησε τό δικό της σπίτι κι έφαγε μεσημεριανό μέ τά δυό μικρότερα παιδιά της καί τόν άντρα της, ξαναγύρισε στό πόστο της.

- Καλά, οὔτε τή Βασιλόπιτα δέν κόψατε; τούς μάλωσε καί τούς δυό.

- Μήπως προλάβαμε; είπε αὐθόρμητα ή Ειρήνη.

Πήρε τό μαχαίρι καί τό έδωσε στόν γιό της ή κυρα-Άντιγόνη.

- Έσύ είσαι πιά ό νοικοκύρης τοῦ σπιτιοῦ. Εὐλόγησέ την, λοιπόν, καί μοίρασε.

- Δέ μάς είπες όμως, σέ ποιόν έτυχε τό φλουρί στό σπίτι μας; τή ρώτησε ό Γρηγόρης.

- Μά πῶς ξέχασα νά σᾶς τό πῶ! είπε κτυπώντας τά δυό της χέρια. Ειρήνη μου, είναι ή τυχερή σου χρονιά. Τό φλουρί έτυχε σέ σένα!

- Σέ μένα; ρώτησε ξαφνιασμένη ή Ειρήνη. Μά έγώ, εμεῖς δηλαδή, δέν ήμασταν εκεί.

- Καί τί μ' αυτό; Δέν ανήκετε στήν οικόγένειά μας; Ή μήπως αν μπορούσατε δέν θά ήσασταν εκεί μαζί μας;

Κοίταξε τήν πεθερά της ή Ειρήνη καί γιά πρώτη φορά άντιλήφθηκε πόσο χλωμή καί κουρασμένη ήταν καί, πρίν καλά - καλά κάνει τή διαπίστωση, τήν είδε μέ τρόπο νά σωριάζεται στό χαλί.

Δέν άργησε νά συνέλθει ή κυρα-Άντιγόνη καί ή πρώτη της κίνηση ήταν νά καθυσυχάσει τά παιδιά της.

- Μιά μικρή ζαλάδα, παιδιά μου. Συγχωρέστε με πού σᾶς τρώμαξα. Δέν κοιμήθηκα καλά άπόψε, είπε χαμογελώντας.

Τήν έβαλε νά ξαπλώσει ό Γρηγόρης καί τηλεφώνησε στόν πατέρα του. Σέ λίγα λεπτά εκείνος έφτασε.

- Ό γιατρός τής είπε πῶς δέν πρέπει νά κουράζεται καθόλου αυτό τόν καιρό, μά ή ίδια δέν θέλει νά τό καταλάβει, είπε στενοχωρημένος ό πατέρας του.

- Δέν μάς είπατε ότι έχει πρόβλημα. Έμεῖς θά τά βγάζαμε πέρα, είπε δίχως πολλή σιγουριά ό Γρηγόρης.

- Δέν μάς άφησε νά σᾶς τό ποῦμε, απάντησε εκείνος. «Η Ειρήνη», μάς είπε, «δέν έχει μητέρα». Ήθελε νά τής σταθεῖ σάν μάνα. «Η λεχώνα θέλει δίπλα της τή μάνα της», μάς είπε. «Δέν θέλω ή Ειρήνη νά νιώσει τήν έλλειψή της στήν πιό όμορφη ώρα τής ζωής της! Θά γίνω, λοιπόν, έγώ ή μάνα της!». Μᾶς έπεισε πῶς έχει δικιο. Καί έδῶ πού τά λέμε έχει!

- Έτσι δέν είναι, Ειρήνη;

Τά 'χασε ή Ειρήνη μέ τήν έρώτηση τοῦ πεθεροῦ της καί τά μάτια της δίχως νά τό καταλάβει γέμισαν δάκρυα.

- Έτσι είναι, πατέρα, απάντησε, κι ύστερα σηκώθηκε καί πήγε δίπλα στήν πεθερά της.

- Δέν είμαι άπλά ή τυχερή τής χρονιάς, μαμά, μά είμαι ή τυχερή τής ζωής. Ό Θεός μοῦ πήρε μία μάνα καί μοῦ 'δωσε μία άλλη. Υπάρχει ωραιότερο φλουρί;

- Έ, μήν τής λές τέτοια, γιατί θά ξαναλιποθυμήσει, άκουσε τόν πεθερό της νά τής λέει.

- Άς ξαναλιποθυμήσω, είπε ή κυρα-Άντιγόνη κι έκλεισε στήν άγκαλιά της τήν κόρη της.

E.B.

Χριστοῦ τήν θεία γέννηση

στό Νοσοκομείο
«ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ»

στόν Παιδικό Σταθμό «Η ΘΕΟΤΟΚΟΣ»

στό Νοσοκομείο «ΑΧΕΠΑ»

στούς δρόμους τής Θεσσαλονίκης

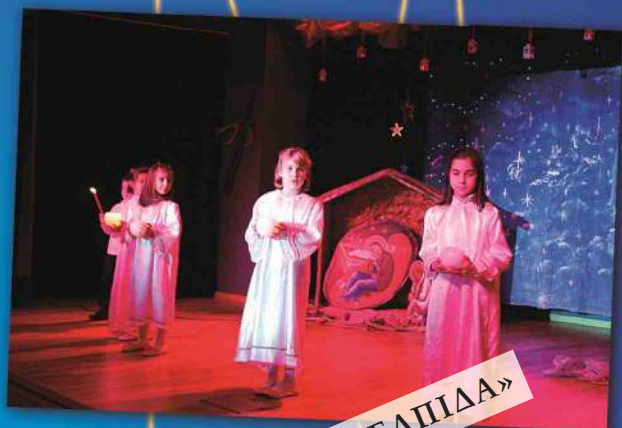
στήν αίθουσα τής «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΕΩΣ»

στό Νοσοκομείο
«ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ»

νά πῶ...

στά Έκπαιδεντήρια «ΕΛΠΙΔΑ»

στό «ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΕΙΟ»

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2012

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

Μηνιαίο Όργανο Όμωνύμου
Ορθοδόξου Αδελφότητας
ΚΩΔΙΚΟΣ: 2534

Έτος ΞΖ' - Αρ. φύλλου 793
Ιανουάριος 2012

Ίδιοκτησία - Έκδοση
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
Πέλοπος 7, 546 33 Θεσσαλονίκη
Τηλ. - fax: 2310 270630, 274518

Έκδότης - Διευθυντής Συντάξεως:
Σάββας Ν. Ξανθόπουλος
Πέλοπος 9
546 33 Θεσσαλονίκη

Στοιχειοθεσία, ένθεσες, άποχρωματι-
σμοί, καλλιτεχνική έπιμέλεια:
«Χριστιανική Έλπίς»,
Φίλυρο Θεσ/νίκης
Τηλ. & fax: 2310 677421

Έκτύπωση-Βιβλιοδεσία: «Μέλισσα»
Άσπροβάλτα Θεσσαλονίκης

Έτήσια συνδρομή
Έσωτερικοῦ: 10 ευρώ,
Κύπρου: 20 ευρώ

Έξωτερικοῦ: 30 ευρώ
(Η.Π.Α. 40 δολ.,
Καναδά 45 δολ.,
Αύστραλίας 50 δολ.)

Έπιστολές - Συνδρομές
Περιοδικό «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
Πέλοπος 7,
546 33 Θεσ/νίκη

Άρ. λογ. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ:
074 01 011532 20
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»

Γιά τούς συνδρομητές τοῦ έξωτερικοῦ
IBAN:
GR 73 0432 3240 0007 4010 1153 220
ATEBank SWIFT or BIC code:
ABGRG RAA

Κι ἄν λυσομάνησε ὁ βοριᾶς
κι ἄν παγερός ἦρθε ὁ χιονιᾶς
κι ἔκανε τό φορτίο σου ἀκόμα πιό βαρύ,
στάσου ὀρθός!

Ἐλπίδα καί παρηγοριά
σέ ὅποια μπόρα ἢ παγωνιά
ὑψώνεται λυτρωτικός
τοῦ Χριστοῦ μας ὁ Σταυρός!

